

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.

(„Falu” Országos Földművelésszövetség.)

Telefon: Automata 878-73.

Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5.

Telefon: Automata 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Földés gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:

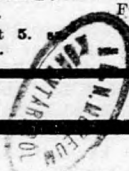
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 40. szám.

Vasárnap, október 6.

Október 6-ika és a trianoni magyar.

Nyolcvan esztendő óta feketébe öltözik ezen a napon a nemzet. Fájdalom, a végzet szörnyű rende-
lése folytán megsokasodtak a nemzet gyásznapijai;
ezt a napot mégsem felelte el és bizonyosan soha sem
is fogja.

Nincs is ebben semmi csodálatos. Ha egy nem-
zetnek alig van más ünnepe, mint a gyásznapok, ért-
hető, hogy az emlékezés, a szeretet és a kegyelet
drága selymébe burkolva őrzi őket a szíve mélyén.

Október hatodikán — csakugy, mint a többi ra-
vatalos ünnepen — a magyar nemzet évezredes tragé-
diája bontott éjfékete, könnyből sarjadt virágot.
Becsületes, mocsoktalan harc, óriásokhoz illő erő-

próba és páratlan sikerek után az elbukás: ez a nem-
zet évezredes tragédiája... vagy talán a sors meg
nem másítható rendelete?... A bukást, a kudarcot
— melyek nyomán szinte minden elveszett — soha-
sem hitványság, gyávaság vagy árulás okozta, hanem
az, hogy mindig széles e világ indult el diestelen dia-
dalt ülni a legendás hősek maroknyi seregén.

Ez volt a tragédia utolsó felvonása október hatod-
ikán, ez teljesedett be Trianonban is.

És mégis... annyi bukás, annyi kudarc, annyi
hősi akarás elsorvadása után mindig újabb és újabb
erőfeszítések, nagyszerűbbnél nagyszerűbb elhatáro-
zások és csodálatosnál csodálatosabb nekilendülések

Simmenthali tenyészmарhák kiállítása a svájci Ocy helységben.

televénye volt ez a föld. A sikertelenség és a csalódás sohasem volt képes kiirtani a nemzet lelkéből az élet-ösztönt, a megmaradt rögn való dacos megtorpanást és sohasem tudta megakadályozni az újjáépítő munka új és szent zsendülését.

Ezer esztendő óta a szenvedések kohójában edződik a nemzet. Más nép e szenvedések kis részébe belepusztult volna. Ez a nemzet a babért sohasem arató, a nyugalmat nem ismerő, a tiszta harcban elbukó, de újra meg újra felegyenesedő hősök nemzete. Ilyen hős volt a szabadságharc pirossapkás honvéde, a mártírhalált halt tizenhárom, a poklot már a földön járó doberdói katona és ilyen hős ma a Kálvárián vándorló magyar... Igen, hős ott a falvakon valamennyi trianoni magyar, aki ekéjével belevág a földbe. Hős, mert a magyar gazda keresztjét vonsozni ma csakis emberek fölé magasló akarata képes.

Hős volt a multban és hős ma is a falu népe. Hős, de csak addig, amíg a mai szörnyűségek helyzetben, a reménytelenség és kétségbeesés fojtogató karmai között is megőrzi a magyar hősök minden kincsénél drágább örökségét. Ha ökölbe parancsolt kézzel és a roppanásig összeszorított fogakkal hordozza tovább a keresztet; ha — történéjek bármilyen — nem engedi urrá lenni magán a csüggedést és elernyedést; ha megfeszített agyán maga keresi meg a járható utat; ha elüzi lelkéből a segítségvárást, a kérést és esdést, de ezek helyett végre keményen megáll a lábán és nem kéri, hanem kivívja mindazt, amivel sorosan javítani képes.

Ez és csakis ez a kibontakozás és a jobb jövő útja. Ne higgye senki, hogy mindez csupán nagy szavakkal való üres játék, sokszor elmondott és még többször megmosolygott „kegyes jó tanácsok“ ismételt puffogatása. Aki ezt hiszi és most is mosolyog, reménytelen sötétségben él. Mert — hiába minden tetszetős ellenvetés — nincs más mentődeszka, nincs más életmegtartó orvosság, csakis ezek a lekicsinyelt, semmibe vett igazságok, melyek révén évezredek óta csodákat művelt az emberiség. Csodákat művelt akkor, ha vérré, ideggé és hajtóerővé váltak benne ezek az igazságok.

Tudjuk nagyon jól, hogy ezeknek az igazságoknak elmélyülése, a szellemükben való munka elkezdése és konok folytatása: szinte emberfeletti kívánság. És mi mégis mélyes és megrendíthetetlen hittel bizunk benne, hogy a pirossapkás honvédek unokáit még ma is áttűzesíti nagyapák lángoló akarása és hősi lelkük elszántsága. Hisszük, hogy miként a halhatatlan tizenhárom, a trianoni magyar is lelke mélyéből megveti a csüggedést, az elerőtlenedést és a gerinctelenséget: a halál és a pusztulás cinkosait.

A falu népe akkor találja meg önmagát, ha így ünnepli október hatodikát.

(m. e.)

Oktoberi adónaptár.

Az 1929. év negyedik évtizedére járó *egyesen állami adók* október elséjén esedékesek válnak és azokat az évtized közepéig, vagyis november hó 15-ig kell befizetni.

Az *alkalmazottak kereseti adóját* a szeptemberi fizetések után, valamint ez után az adó után járó *rokkantellátási adót*, a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján, október 15-ig kell befizetni.

Ha az *általános forgalmi adóállomány* összege 48 pengőnél nem több, az általános részteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általános összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az általános részteket október 5, 10, 15, 21, 25 és 31-én kell bélyegben leróni.

Pályadj a vidéki kamatuzsora leleplezésére.

Nem multik el nap panasz nélkül arról, hogy a gazda milyen súlyos kamatföltételek mellett képes hozzájutni a szükséges termelési hitelhez. Ezeknek a panaszoknak adott kifejezést az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* is, amikor szóváltott, hogy *tizennyolcszázalékos kamatot szedése is előfordul vidéken*. Ez a híradás arra készítette *Visnya Ernő* felsőházi tagot, aki elnöke a pécsi kereskedelmi és iparkamarának, de elnöke a *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* közgazdasági szakosztályának és a *Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete* pécsi körzetének is, hogy akciót indítson a vidéki kamatviszonyok föltárására és a tényleges helyzet tisztázására érdekében.

Erről az akciójáról az a levél ad számot, amelyet *Hoyos Miksa* grófhhoz, mint az *Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara* elnökéhez intézett. Kifejti ebben a levélben *Visnya Ernő*, hogy nincsenek a mezőgazdaságnak meggyőződése szerint hibebb szolgálói, mint a *Fáy András szellemében működő szolid vidéki pénzüintézetek*. A kamatuzsora körül elhangzott panaszok tehát feltétlenül tisztázandók, nehogy a pénzüintézetek általános vád bélyegeze meg és megbomoljon a gazdatársadalom, valamint a vidéki pénzüintézetek közötti szükséges jóviszony. Tisztázni kell tehát azt, hogy valóban uszarakamatokat szednek-e egyes intézetek és hogy a mezőgazdasági kamara közgazdasági osztályának megállapítása szerint is milyen az a kamat, amelynek szedése ma a gazdákkal szemben a jelenlegi pénzüviszonyok mellett megengedhető.

A levél további részében *Visnya Ernő* annak a véleményének ad kifejezést, hogy a pécsi *Takarékpénztárak és Bankok* Egyesülete területén nem hiszi, hogy akadna olyan intézet, vagy szövetkezet, amely tizennyolcszázalékos kamatot szedne, de azért 2500 pengőt bocsát a *Hoyos Miksa gróf vezetése alatt álló mezőgazdasági kamara részére, hogy ebből azoknak jutasson megfelelő összeget, akik hiteltérdelemben bizonyítják, hogy az utolsó két év alatt egy banknak, vagy hitelszövetkezetnek a pécsi Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete körzetében tizennyolcszázalékos, vagy ennél nagyobb kamatot fizettek*.

Megjelent a bortörvény végrehajtási utasítása.

Az elmúlt héten jelent meg a hivatalos lapban az *új bortörvény végrehajtási utasítása*, amely ismerteti azokat az eljárásokat, amelyeket a bor kezelésénél igénybe lehet venni. A rendelkezésben felsorolt anyagokon és eljárásokon kívül bármely más anyagot musthoz vagy borhoz hozzáadni vagy készítéséhez felhasználni, illetőleg más eljárást alkalmazni tilos. Különösen tiltott anyagok: a víz (szódavíz), bármely nem borból előállított szesz, mazsolagyümölcslé, mindennemű méz, cukor, szaharin, glicerin, szalicilsav, vagy más vegyi készítmény.

Beteg, romlott, hibás, eetes bort közfogyasztás céljára forgalombahozni tilos. Ilyen borok csakis ipari célokra használhatók fel. A borok kezelésére vagy raktározására szolgáló helyiségekbe cukrot vagy ipari szeszt bevinni vagy raktáron tartani tilos.

A törvény végrehajtási utasítása részletesen intézkedik a borok elnevezésének és megjelölésének feltételeiről. A típusborok készítésére vonatkozó földművelésügyi miniszteri engedély azzal módosul, hogy akik típusbort akarnak előállítani, *típusboraikon az „állami ellenőrző jegy“ et alkalmazhatják, ha a típusbor a követelményeknek megfelel*. A kísérleti állomás bizonyítványt ad a nála bemutatott típusbor sajátosságairól, amelyekre elnevezése utal. Aki az állami ellenőrző jeggyel visszaélést követ el, azt kihágásért büntetik.

Borparlatot, mint szeszes ital, cognac elnevezéssel forgalombahozni tilos. A borparlatnak új nevei „*magyar konyak*“, „*borláng*“, „*borfia*“, „*bortelke*“, „*bortüze*“ stb.

Az új büntető rendelkezés értelmében, ha valaki a törvény ellen vét, de cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágás címén három hónapig terjedhető elzárással és hat hónapig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

Az új törvény végrehajtási utasítása azt a célt szolgálja, hogy a *magyar bor régi hírnevét a külföldön teljes mértékben helyreállítsa*, a belföldi fogyasztás számára pedig jó minőségű bort biztosítson. Remélhető, hogy az új törvény borkivitelünket is jelentős mértékben emelni fogja.

Mayer János földművelésügyi miniszter a Hódmezővásárhelyi kertészek nagyszerű kiállításán.

A zsellérek és kisgazdák elsőrangú kerti veteményeket és pompás gyümölcsöt szállítanak a budapesti piacra, ahol árúkat elkapkodják.

Mayer János földművelésügyi miniszter Barcza Ernő földművelésügyi államtitkár, Bodrogközy Zoltán miniszterelnökségi titkár és Ucsnay Pál miniszteri titkár kíséretében szeptember hó 22-én, vasárnap délelőtti féltilényként órákor választókerületébe, Hódmezővásárhelyre érkezett, hogy részt vegyen az ottani kertészeti kiállítás megnyitóján.

Másfél évtizeddel ezelőtt Hódmezővásárhelyen egy névtelen idealista, egészen kis területen okszerű kertészkedésbe fogott s azt a célt tűzte maga elé, hogy azon a környéken, ahol buza- és kukoricatáblákon kívül alig fedezett más fel a szem, mintakertészetet létesít. Pár év múlva követői akadtak, egészen kis emberek sorából s ma már szépszámú kertészgárda tanulta el módszerét. Ez a kísérlet azt eredményezte, hogy Hódmezővásárhely környékéről kiszorultak a bolyár kertészek és ma elsőrangú s versenyképes kerti veteményeket s nagyszerű gyümölcsöket szállítanak a budapesti piacokra, ahol valószínűleg kapkodják árúikat. A kiállítás nagy jelentőségét az teszi, hogy a kiállítók egytől-egyig apró zsellérek és kisgazdák. A legzáróbban sines 8—10 holdnál nagyobb földje, de sokan apró birtékeken kertészkednek, mégis megelégedett az életük s talán jobban élnek anyagilag, mint azok, akik jóval nagyobb földön gazdálkodva, telítve vannak a gabona-értékesítés gondjával.

A miniszter Kamoosay Gábor gazdasági főtanácsos, elnök üdvözlő beszédére válaszolva, kiemelte a mezőgazdasági kiállítások oktató és fejlesztő jelentőségét. Hangoztatta, hogy abban a gazdasági harcban, amely ma Európaszerte folyik, egy pillanatra sem szabad eleséggé válniuk és nem szabad a többtermelés és jobbtermelés egyedül célhoz vezető elveiről lemondaniuk.

— A gazdák, — mondotta ezután a miniszter — jogal kérdezhetik ugyan, hogy hol találnak piacot és hol kapnak verejtékes munkájuk gyümölcséért megfelelő árat, erre azonban legjobb meggyőződés szerint azt felelhetem, hogy az egyes államok önellátási terve előbb-utóbb meg fog dőlni és ugy a mezőgazdasági, mint az ipari termelési ágak ott fognak kifejlődni, ahol azoknak természeti adottságuk van. A konjunktúra a mezőgazdaság terén is változott. Tavaly a kereslet volt nagy, az idén a kínálat. Nekünk a belterjes gazdálkodásról még sem szabad semmi körülmények között áttérni a külterjes gazdálkodásra.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a miniszter a kiállítást megnyitottak jelentette ki. A miniszter ezután több kiállító kisgazdát oklevéllel tüntetett ki, majd Mező Pál és Lugosi István mezőgazdasági munkásoknak átadta a földműve-

lésügyi minisztérium oklevelét beszületes munkájukért.

A kiállításról a miniszter a református főgimnáziumba ment, majd a tiszteletré rendezett ebédre. Az ebéden Ernyey István tanár, a helybeli egységspárt ügyvezető-igazgatója mondott pohárköszöntőt a miniszterre, aki nagyobb beszédben válaszolt.

— Nem kívánok ezuttal politikai nyilatkozatot tenni, — mondotta többek közt — de kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ha Magyarországon valaki a politikai pályán sikereket ér el, azt le akarják taglózni és meg akarják akadályozni munkásságának kifejtésében. Én a sikereket sohasem magukért a sikerekért kerestem és a népszerűségre sohasem vadásztam, mert azt a nemzet ellen való bűnnek tartom. Felelősségem tudatában hideg ésszel és tiszta kézzel mindig az általános, nagy nemzeti érdekek szolgálatában álltam.

— Az utóbbi időben sokféle politikai hír kelet szárnyra az ország sajtójában az én nevemmel és az én működésemmel kapcsolatban. Arra kérem önöket, hogy amikor az én nevemmel és az én ténykedésemmel kapcsolatban ilyen híreket hallanak, legyenek meggyőződve, hogy amit én politikai téren teszek, az sohasem lehet más, mint ami az ország előbbrevitelére szolgál. Legyenek meggyőződve, hogy ahol én állok, ott sohasem lehet szó országrontásról, hanem kizáróan az ország gazdasági és kulturális fölemeléséről.

Az ebédéről a miniszter kíséretével együtt a kereskedők testületének helyiségébe hajtatott, ahol beszédében az ország súlyos gazdasági nehézségeit ecsetelte. Kijelentette, hogy ő sohasem volt kereskedelemellenes, mert nagyon jól ismeri a kereskedelem nagy gazdasági jelentőségét. Mindenkor nagy híve és támogatója volt a szolid kereskedelemnek. A jövőben is töle telhetően munkálkodni fog a mezőgazdaság és kereskedelem közös érdekeinek előmozdításán.

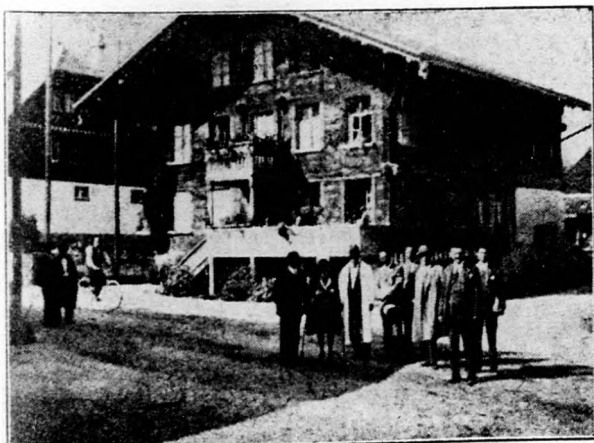
A miniszter másnap reggel érkezett vissza a fővárosba.

Felemelik-e a kamatlábat?

Az Angol Bank az elmúlt héten a bankkamatlábát 5.5 százalékról 6.5 százalékra emelte fel. A kamatláb felemelése után a belföldi piacon az a felfogás jutott kifejezésre, hogy ez még nem vonja maga után a meglévő hivatalos kamatbázis növelésének szükségességét. Néhány nap múlva bekövetkezett az osztrák bankkráta emelése is, amennyiben az eddigi 7.5 százalék helyett 8 százalék lett az új osztrák kamatláb. Egyelőre azonban ez sem változtatja meg a belföldi pénzpiac helyzetét. A piacon a külföldi hiteleket változatlan feltételek mellett kínálták, de az ajánlatok iránt csak mérsékelt érdeklődés mutatkozik. Popovics Sándor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, a fentiekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Nem ismerjük az osztrák rátaemelés megokolását. Tudomásom szerint a jegybank csak bejelentette a kamatláb emelését, de annak megokolását nem adta. Mindenestre azt látom, hogy az új osztrák kormányt a gazdasági körökben elég jól fogadták. Magyar szempontból be kell várnunk a pénzpiac helyzetének kialakulását, ami mindenesetre sok időt követel. Ebben a pillanatban ránk nézve nincs semmi aggasztó jelenség. A gazdasági élet ugyanis lényegében meg van terhelve kamatokkal.

Ez a nyilatkozat minden tekintetben alátámasztja azt a felfogást, hogy egyelőre nem időszzerű a magyar kamatláb változtatása. Minden a nemzetközi további pénzpiac alakulásától függ.

Egy svájei kisgazda háza, Oty községben.

„Elcsigázottan, megtört-fáradtan veszem kezembe a tollat...”

Se vége, se hossza a falvakról érkező panaszoknak, keserű jainak, segítségért esdő kiáltásnak. Háborgó, viharos tengerre nőtt már a keserűség, kétségbeesés és reményvesztettség árja, elnyeléssel fenyegetve a józanságot, a sors korbácsának dacos türesét és a magyar népnek azt a nagyszerű értékét, hogy nem egykönnyen adja fel még — a meddő harcot sem.

Ebből a készségből, ebből a szembeszállásból azonban alig maradt meg valami. Elfogyott a szárnyú küzködésben, a várakozások szétfoslásában és a kudarc állandóságában. A maradékát pedig most emészti fel: a támogató, segítő és irányító kéz hiánya.

Megmondjuk teljes nyíltsággal, hogy mélységes aggodalommal tölt el bennünket az a megdöbbentő némaság és visszhangtalanság, mellyel a panasztereng moráját fogadják azok, akiknek e morajra legelső sorban figyelniük kell. Teljes bizonyossággal tudjuk, hogy a panaszok eljutnak a gondosan párnázott irodák íróasztalára. Azt sem vonjuk kétségbe, hogy „illetékes kéz” is foglalozik velük. Nem is ebben van a hiba, hanem abban, hogy egy-egy ilyen panaszról csak akta lesz, felbukkanó ügy, érdektelen „eset”, anélkül, hogy a vele foglalkozók kiolvasni belőlük a nagy összefüggéseket és megérezniék a falusi nép valódi hangulatát.

A falusi nép hangulata ma teljes mértékben nyugtalanító. Nyugtalanító nemcsak a jelen és a közeli jövő, de a távoli jövő szempontjából is. Nyugtalanító nemcsak a munka rendje és folytonossága, nemcsak az állampolgári kötelességek zavartalan teljesítése szempontjából, hanem mélységesen elszomorító a mezőgazdasági termelés fejlődése tekintetében is. A falusi gazdák körében olyan szellem és felfogás kezd urrá lenni, melynek hatására az utóbbi esztendőek erőteljes mezőgazdasági mekilendülése nemcsak megtorpan, hanem elképesztő gyorsasággal visszafelődik. Elég itt arra utalnunk, hogy most, az őszi vetés idején, műtrágyát nem vásárol senki.

Az állandósult válság óriási érdekeket kockáztat. Nem is érdekek forognak veszélyben, hanem maga — a nemzet. Az Isten szerelméért, mire várnak?

Kép a magyar képviselők svájci utjáról.

Balról jobbra: Csizmadia András, Szabó Sándor, Bethlen Pál gróf, Takách Géza, Temesváry Imre országgyűlési képviselők.

Íme egy panaszos levél a „Vasárnap” mult heti postájából:

Tekintetes Szerkesztőség!

Elcsigázottan, megtört-fáradtan veszem a tollat a kezembe. Már ez is nehéz, reszket alatta kezem. Vagy inkább a folyton ráammeredő gondok-üzte küzdelmek kimerülése reing vissza benne. Mindegy! Irnom kell! Kapaszkodnom!

A vízbefelő utolsó reményével fordulok Önökhöz is. Rettenetes örvényt látok, mely menthetetlenül elragad engem, sok ezer szenvedő társammal együtt. Én e sorokat mint fajkiáltást irányítom Önökhöz, ha ugyan figyelemre és orvoslásra méltatnák.

Mivel az iga ugarol, nagy leányaim taligán hozzák haza a paradicsomot, hogy a következő napon a jó pár mázsa paradicsomért a törökzentmiklősi piacon legalább husz pengőt kapjanak. Legalább valami ruhadarabra is jutt nekik. Hogy pedig a piacról le ne késsünk, már előző este tíz órakor elindulunk, (és ez így megy minden héten kétszer), de már akkor a tiszai kompnál csak a huszadik kocsi vagyunk. Ha pedig éjfélig aludtunk és akkor indultunk utnak, ugy a kompnál már száz kocsinál is több volt és a küzködésnek meg éjszakázásnak mi lett a vége? *A két mázsnnyi paradicsomból öt pengőt sem kaptunk.*

Bizony ilyen siralmasan vág vissza a többtermelés, mert itt, az Alföld közepén, sokkal több a termelő, mint a fogyasztó és valamennyi szétszórtnak és szervezetlenül él, tehát terméneiknek árát nem tudják közösen megállapítani, mint a kereskedő, vagy az iparos.

Tavaly ősszel kölesönt vettem fel, hogy adómat teljesen tisztázhasam, mert az *adóhátralék után már harminc százalékot is számítottak*. Van harmincegy kishold földem. 1928-ban egész évi adóelőírásom 272 pengő volt. A kifizetés előtt egy héttel az állami adóvégrehajtó megállapította, hogy a *hátralékkal együtt 404 pengőt kell fizetnem* és ekkor az év végéig teljesen tisztázva lesz. Többet egy fillérrel se fizessek, ha többet követelnek, jelentsem ezt neki. Amikor kifizetésre került a sor, már *432 pengőt számított a pénztáros*. Hivatkoztam az állami adóvégrehajtóra. Erre az adóügyi jegyző újra számolt és kísitötte, hogy *448 pengőt kell fizetnem*. Hiába volt minden tiltakozásom. Kifizettem. Azt mondták, hogy *most már egy fillér hátralék sem maradt*.

Ebben az évben pedig, júliusban, amint fizettem az adómat, egész évre már *310 pengőt követeltek, sőt husz pengő mult évi hátralékot is, melyről azt mondták, hogy a visszabélyegző társulat nem írta elő*. Hyen természetü ráfizetésekről minden adózó panaszkodik akkor, amikor az előírt adó is kibíratatlan. De hiába fordulunk segítségért bárhová, nem hallgat ránk senki.

Három, négy évvel ezelőtt még egyetlen fillér adósságom sem volt, most meg, mint a pusztító tavaszi fagy, *csaknem észrevétlenül 4000 pengőre rug. Kétezer pengő dollárkölesőn és kétezer pengő váltókölesőn*. A váltókölesőre 18—20 százalékot követelnek és a törlesztést, holott a kamatot sem bírjuk. Most ráírt a szolnoki bank, hogy *váltókölesőmet csak betáblázás mellett hajlandó folyósítani október hó 10-énél tovább*. Most nem tudom, mit csináljak? Egyre jobban, egyre rémesebben látom, hogy mint egy szárnyú tengeri polip akar magához ragadni a takaréki.

Október hó 10-én 800, október 26-án 1000 pengős váltókölesőm jár le és december hó 3-án a 350 dolláros kölesőm. Mit tegyek, hogy még majd fele birtokomat be ne táblázzák az 1800 pengős váltókölesőre? Én az összes kölesőmet arra a husz kishold tanyabirtokomra akartam tenni, amilyen most a dollárkölesőm van, *de a szolnoki bank ügyésze azt mondotta, hogy kerés, neki mind kell, pedig a kataszteri tiszta jövedelem a jegező szerint 220 korona*.

Mi lesz velünk?

M. V.

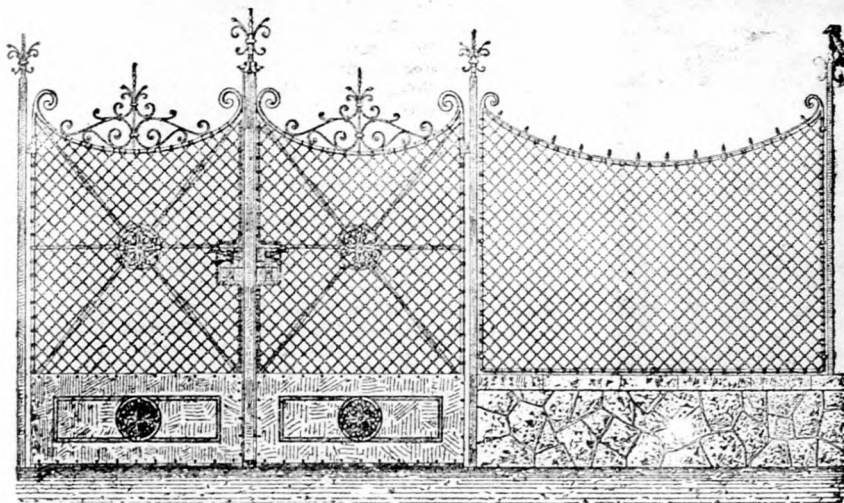
KÖMÜVESEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államvényes kömüves és ácsmesteri vizsgákra biztos sikerrel felkészítés mellett készítünk elő már 25 óta fennálló magáns.akikolánkban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408-98. Budapest, Tüzoltó-utca 45. szám
Erdeklődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

KERÍTÉS, KAPU!

akkor igazán olcsó,
ha jó helyen vásároljuk!

HAIDEKKER
SÁNDOR R.-T.

Budapest,
Üllői-ut 48/27.

Árjegyzékünk
szép képekkel tele!
Kérje még ma!

A 32 pengős csizmát 42 pengőért vásárolja a falusi gazda a vásárokon.

Mozgalom a kisgazdák és mezőgazdasági munkások olcsó csizmával való ellátása érdekében.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr) legutóbb tartott ülésén tárgyalta le azt az ismeretes mozgalmat, mely a gabonáarak súlyos zuhanásával kapcsolatban a mezőgazdasági cselédségnek, munkásságnak olcsó és jó, téli lábbelivel való ellátását célozza.

A mozgalmat Holitscher Károly kamarai alelnök, gróf Jankovich-Bésán Endre képviselő és Szávozdi Richárd tőzsdetanácsos közreműködésével kezdeményezte a kamara s annak hullámai Veszprém vármegyén kívül most már Somogy, Fejér és Győr vármegyére is átterjedtek. Remélhető, hogy a kamara felhívására a többi vármegyeyel gazdasági egyesületekben tömörült földbirtokosok is csatlakoznak az akcióhoz.

Holitscher Károly az ülésen beszámolt arról, hogy szociális szempontoktól indítva megkeresték a mozgalomban tömörülő uradalmak annak a lehetőségét, hogy a nagyon rászoruló, sokgyermekes, szegény uradalmi cselédség és munkásság kitűnő minőségben a lehető legolcsóbb áron jusson téli eszímához. Amíg ugyanis a tavalyi évben 1 mázsa buza ára volt szükséges egy pár csizma beszerzéséhez, a jelenlegi gabonárák mellett 2 métermáza gabona ára szükséges ehhez. Már pedig a konvencióból és a gyermekek szájából lehetetlen annyit megtakarítani, hogy ez a drága lábbel beszerzhető legyen. Az elmúlt rendkívül hideg tél pedig nemcsak szociális, hanem egészségügyi szempontból is igazolta a megfelelő lábbelivel való ellátás fontosságát.

A Holitscher Károly és Szávozdi Richárd által beszerzett adatok szerint eszika hazánkban három bőrgyár uralja a helyzetet. Hiteles adataik szerint egy pár legfinomabb földműveseszizma előállításának kalkulációja a következőképpen alakul:

1½ kg. finom tehénbőr ványolva	14.— P
80 dkg. alsó anyag, talp, stb.	4.— P
Csizmadíamester elkészítési munkadíja	5.— P
Béls, vászon, egyéb „Zugehör“	3.— P
Egy pár eszizma önköltsége összesen:	26.— P

A legnagyobb hazai bőrgyár ennyiért tud nagyban előállítani egy pár eszímát. De Simontornyán van egy száz éves békebeli cég, a Fried-gyár, amely a „barkás” bőrt készíti, ebből 4.50 pengővel olcsóbb a eszizmaanyag, vagyis csak 9.5

pengőbe kerül. Minőség tekintetében a „barkás” bőr éppen olyan kiváló. Budapesten a Gróf Haller János-utcában van egy harmincöt segéddel dolgozó üzem, melynek Bárány János a tulajdonosa, ennek kalkulációi szerint 24.20 pengőbe kerülne egy pár eszizma, de nagyobb tömegű rendelés esetén 23 pengőért is elvállalható. Hiteles számlák alapján meggyőződött a kamara arról is, hogy a gyárak és a nagykereskedők 23—24 pengőért adják a vásári viszontelárusítóknak a eszizma párját, amelyért a vidéki vásárokon a földművesek 40—42 pengőt fizetnek.

Az összes Hangya-fiókokban, OKH fogyasztási szövetségekben, a csatlakozó uradalmi gazdaságok irodáiban, gazdakörökben, gazdasági egyesületekben ki lesz állítva egy-egy ilyen prima minőségű mintaeszizma és a cselédség az uradalom készfűzetői kezessége mellett részletekre megrendelheti azt.

Gláser Géza szültségesnek tartaná a Hangyát, az OKH-t és az árusítással foglalkozó kereskedőket arra felkérni, hogy ezen szociális eszímák kezeléséért és forgalombahozataláért senmi költséget ne számítsanak. Mándl Mihály a vasmezei uradalmak bekapcsolását nagyon kívánatosnak tartaná, mert a mozgalom elgondolása a kisemberek szempontjából rendkívül nagy jelentőségű. Ugyis a nyomasztó gazdasági helyzet sokszor arra kényszeríti a gazdaságokat, hogy a cselédek és az aratók bérét csökkentse. Mészáros István felsőházi tag azt javasolja, hogy a lehetőség szerint a gazdaságok közvetlenül lépjenek ebben a tekintetben érintkezésbe cselédekkel és munkásaikkal. Dr. Mohácsy Lajos az erre vállalkozni kívánó kereskedők bekapcsolását tartaná szültségesnek. A csizmák elkészítésével pedig a nagy nyomorúsággal küzdő falusi eszizmadíamestereket kellene megbízni. Csaplár József kívánatosnak tartaná, hogy ne csak az alkalmazásban álló uradalmi cselédség és munkásság vehessen részt az akcióban, hanem a falusi földműves lakosság, a törpebirtokosok és a kisbirtokosok is, mert az egy pár hold földesekből a jelenlegi mezőgazdasági értékesítési árak mellett a földművesek képtelenek családjukat megfelelően ruházni és ez télen az iskolázatást gátolja.

Gróf Khuen-Héderváry Károly elnök javaslatára Holitscher Károly, Szávozdi Richárd, sokoróipátjai Szabó István és dr. Ormándy János tagokból álló bizottság feladatává teszi a kamara, hogy a mezőgazdasági cselédség és munkásság jobb

A Magyar Gazda Könyve.

A magyar mezőgazdasági szakirodalom egy, még külföldi viszonylatban is-elsőrangú, kiválóan értékes és hasznos munkával gyarapodott: a napokban jelent meg Radnóti Istvánnak, a Faluszövetség titkárának szerkesztésében a *Magyar Gazda Könyve* című mezőgazdasági évkönyv, mely ugy kiülős kiállításban, mint belső tartalomban jogos büszkesége lehet a magyar gazdatársadalomnak, melyet szerkesztő, írók és nyomda egyaránt méltónak tartottak arra, hogy egy ilyen szakmunkánál szokatlanul díszes és színes kiállítású, gazdag tartalmú és sok tekintetben teljesen újszerű és modern gazdasági könyvet helyezzenek el asztalára.

A *Magyar Gazda Könyve* 260 oldalas, gazdagon illusztrált anyaga két részből áll. Az első részben agráréletünk vezérei, tudósai és szakemberei önálló cikkek keretében a mezőgazdaság időszerű problémáival foglalkoznak. E cikkek sorát *Albrecht kir.* herceg igen értékes és széles látókörű *Előszava* nyitja meg, amely az agrárválság okaival foglalkozik. A könyv vezető cikkében Mayer János földmiveltésügyi miniszter mezőgazdaságunk időszerű kérdéseiről ír, *Schandt* Károly ny. államtitkár, az OKH. alelnök-vezérigazgatója közleményének címe: „Hogyan győzhetjük le a mezőgazdasági válságot?” A többi legkiemelkedőbb cikkek: *Grabovszky* Miklós: „A gazdatitkár”; *Székács* Elemér: „Nemesített búzák kevert vetése”; *Schandt* József: „Jobb minőséget az állati termékekben is!”; *Récs* Lajos: „Javítsuk szikeseinket!”; *Ormány* János: „Olajosnövények”; *Havass* Géza: „A magyar buzatipus kialakulása”; *Halács* Ágoston: „Utat a fiataloságnak!”; *Rege* Károly: „Svájci példája”; *Hank* Ottó: „Gazdálkodás homokon”; *Borus* Ferenc: „A villamosítás a mezőgazdaságban”; *Kozma* Péter: „Jövedelmező burgonyatermelés”; *Faber* György: „Állásnélküli gazdatitkár problémája”; azonkívül *Szabó* Lajos, *Németh* Pál, *Wanke* Gusztáv, *Vér* Ferenc, *Anghy* Csaba Geyza, *Kreybig* Lajos, *Schmidt* Elek, *Jeszenky* Árpád, *Varga* László, értékes, gazdagon illusztrált cikkei alkotják a könyv első részét.

A könyv második részét különálló rovatok alkotják: A „Mintagazdaságok” rovatban *Frigyes* királyi herceg uradalmának és egy gyulai kiscgazdának *Góg* András gazdaságának szövegben és képekben való ismertetése mutatja be e mintaszerű és követésre méltó birtokokat. A „Mezőgazdaság iskolái” című rovat a magyar gazdasági szakiskolák ismertetésének sorozatát a magyaróvári gazdasági akadémia történetével, szerveztével és tanegazdasága tanulságos adatainak közlésével kezdi meg. „Földmiveltésügyünk vezérkara” a földmiveltésügyi minisztérium ügy és személy beosztását hozza. Teljesen újszerű módon dolgozza fel a könyv a „Mezőgazdaságunk Krónikája” című rovatban az 1928—1929. gazdasági év mezőgazdasági vonatkozású eseményeit. E krónika anyagáról tájékoztatást adhatnak az egyes, aktuális, képekkel tarkított részek címei: *Kitüntetések és címndomnyozások, törvények, rendeletek, intézmények és akciók, gyűlések, kongresszusok, kiállítások, tanfolyamok, tanulmányutak, külföldi és nemzetközi moxalmak*. Ez az anyag hű tükrét adja a küzködő magyar mezőgazdaság egy teljes évének.

Utolsó rovat „A gazda ábcéje”, mely igen praktikusban, betűrendben sok értékes tudnivalót, iskoláink, kísérletügyi intézményeink és agrármozgalmaink rövid pár soros ismertetését adja.

Radnóti István a legelső magyar mezőgazdasági évkönyv szerkesztésével és kiadásával uttörő és igen nagy elismerésre méltó munkát végzett. Egy ilyen hatalmas munka kiadásához a mai nehéz gazdasági időkben elsősorban áldozatkészség és önzetlenség kellett, amit gazdatársadalmunk azzal hálálhat meg leginkább, ha a könyv megvételével az évkönyv minden évben való rendszeres megjelenését lehetővé teszi. A Magyar Gazda Könyvének egy magyar gazda asztaláról sem szabad hiányoznia, minden törekvő, haladni vágyó gazdának saját érdeke, hogy a Magyar Gazda Könyvét, mint hűségese fegyvertársát, megbízható tanácsadóját és kalauzást állandóan magával hordozza a földért, a megélhetésért és a jó termésért vívott küzdelmes, nehéz és verejtékes harcában.

A könyv igen szép és modern nyomdai kiállítása a *Pátria*-nyomda áldozatkészségét és gondos munkáját dicséri. A könyv ára 4 pengő; beszerezhető az összes könyvkereskedésekben vagy a Magyar Gazda Könyve szerkesztőségében: Budapest, IX., Bakács-utca 8. szám, III. 17.

Svájci gazdasszonyok és leányok népviseletben.

és olcsóbb téli lábbelivel való ellátásának mozgalmát egész Dunántulra kiterjesszék és abba minden erre alkalmas szervezetet és ténylezt bekapcsoljanak.

Az olcsó eszimbabeszerezési mozgalom iránt ugy Felsődunántulon, mint Alsődunántulon, ugy az uradalmak, mint a földmives lakosság körében a legszélesebb érdeklődés nyilvánul meg. A hónapok óta tartó előkészítő munkálatok végre azt eredményezték, hogy az alig 20 pengős buzaár mellett 42 pengős áru eszima 23—25 pengős áron lesz beszerezhető a legprímabb minőségben. A megtakarítás tehát páronként éppen egy mázsa buza értéket körülí összeget tesz ki.

Mindenük elégett a szentpéterfai gazdáknak.

A nyugatmagyarországi határszélen fekvő *Szentpéterfa* községben borzalmas tüzvész pusztított a múlt csütörtökön. A lángok az egyik gazda pajtájából csaptak fel, majd az erős szélben hamarosan átterjedtek a szomszédos lakóházakra is és alig félóra lepergése alatt *nyolcvan lakóház állott lángokban*. A tűz olyan hihetetlen gyorsasággal terjedt, hogy annak megfékezésére gondolni sem lehetett. A környék összes tűzoltósága, a szombathelyi tűzoltókkal együtt, lóhalálban érkezett a lángban álló községbe, azonban csak több órai megfeszített munka után sikerült a tűz további pusztítását megfékezni.

A rettenetes tüzvészben a község egész esztendei betakarított termése odaveszett, sőt sok helyen a baromfiak és az igás állatok is a tüzvész áldozatául estek. *Teklics* István gazdálkodó öt éves kislánya halálra égett. Egy másik gazdának pedig kislánya égett szén né a lángokban. A tüzvészgálóbizottság megállapítása szerint a szerencsétlenséget tüze! játszó gyermekek okozták. Vasvármegye főispáni hivatala azonnal gyűjtést indított a szerencsétlenül járt gazdák felsegítésére és felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy gyorssegélyt utaljanak ki a tűzkárt szenvedettek részére. A borzalmas tüzvész alkalmával a természet kívül *nyolcvan lakóház és negyven gazdasági épület égett porrá*.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
**THE-CHAMPION ÉS ROYAL
STAR KERÉKPÁROKAT**

havi 16 és 20 pengős részlete. Kerékpáralkatrészek: lánc, pedál, nyergeket stb. nagybani gyári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől.

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpárnagykereskedők.

BUDAPEST VIII., JÓZSEF-KÖRUT 41. SZ.

Árjegyzék 1900 képpel ingyen.

Alapítva 1869

MI HIR A POLITIKÁBAN?

17 és fél millió pengőt kapnak a sertés-hizláló gazdák.

A kormány tagjai Vass József dr. népjóléti és munkügyi miniszter, helyettes miniszterelnök elnöklésével, szeptember hó 27-én, pénteken délelőtt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács a földmivélsügyi miniszter elterjesztésére elhatározta, hogy a hizott állatok exportjának elősegítésére 17.5 millió pengőt bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére.

A hitel feltételei a következők: 8 százalékos kamat, amelyhez csupán a váltóürlap és a váltóbélyeg költség számítható hozzá. A hitel hat hónapi lejáratu és három hónappal meghosszabbítható, kilenc hónap telte után azonban feltétlenül vissza kell fizetni. A száz holdon aluli gazdák részére az Országos Központi Hitelszövetkezet, a száz holdon felüli gazdaságok részére pedig a körzeti hitelszövetkezetek folyósítják az igényelt hitelösszegeket.

Egy exportálandó hizott marha után 525 pengőt, egy exportálandó hizott sertés után pedig 105 pengő hitelt lehet igénybe venni. Egyébként 50.000 pengő az a maximális összeg, amelyet egy gazda igényelhet, abban az esetben azonban, ha ez a hárommillió dollárnyi összeg nem merülne ki az akció folyamán, szó lehet ennek az 50.000 pengős maximális összegnek felemeléséről. *Exportihitelt olyan kisgazdák is igényelhetnek, akik vagy egymaguk vállalkoznak arra, hogy legalább 40 sertést hizlalnak, vagy pedig ugyanabban a községben többen állanak össze ugyanilyen mennyiségű exportsertés hizlására.* A hizlálást legkésőbb két hónapra a kölcsön felvétele után meg kell kezdeni. Az egész akció lebonyolítását az állami gazdasági felügyelők fogják ellenőrizni.

Kisgazdaképviselek értekezlete.

Szabó Sándor, az Egységspárt alelnöke, felkereste Mayer János földmivélsügyi minisztert, mivel megállapodott, hogy még a parlament megnyitása előtt értekezletre hívják össze a kisgazda-képviseleket és megvitatják mindazon kérdéseket, melyek a kisgazdaképviseleket ezidőszert leginkább érdeklik. Az értekezlet október hó 14-én lesz.

Vasutasok Bud János kereskedelemügyi miniszternél.

A Keresztényszocialista Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete Róbert Emil vezetésével küldöttségileg felkereste Bud János kereskedelemügyi minisztert és üdvözölve őt hivatalbalépése alkalmából, emlékiratot nyújtott át, mely a vasutasok kívánságait tartalmazza.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy a legnagyobb jóakarattal és érdeklődéssel figyeli a vasutastársadalom minden ügyét. A memorandumban foglalt kérdésekre végleges választ csak akkor tud adni, ha azok pénzügyi hivatkozásait megismeri. Felhívja azonban a vasutasság figyelmét arra, hogy az ország helyzete olyan súlyos, hogy a polgárságot újabb terhekkel vagy adókkal sújtani nem lehet. Mindazonáltal igyekezetével azon van, hogy az országot nehéz gazdasági helyzetéből kivezesse és mindent megtesz a vasutasság helyzetének javítására, annál is inkább, mert, mint látja, az előterjesztett kérések nem tulzottak.

Szeged, Csongrád és Baja kívánságai.

Szeptember hó 26-án, csütörtökön Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter népes küldöttséget vezetett Bud János kereskedelemügyi miniszter elé. A küldöttség, melynek tagjai között Csongrád vármegye és Szeged város csaknem valamennyi előkelősége résztvett, Szeged, Csongrád és Baja város együttes kérelmét tolmácsolta a

kereskedelmi miniszter előtt. Klebelsberg Kunó kultuszminiszter üdvözlő szavai után Somogyi Szilveszter dr. polgármester mutatott rá beszédében arra, hogy a trianoni határok miatt Szeged valósággal el van zárva a külvilágtól és kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a kibontakozás útjait segítse elő. Szükséges lenne a szeged-bajai ut teljes kiépítése, továbbá az algyői Tisza-híd megépítése, hogy a mostani kompközlekedést modern közlekedéssel válthassák fel. A küldöttség nevében kérte még a Szeged—Félegyháza, Csongrád, Szentes és Hódmezővásárhely közti körforgalom kiépítését.

Bud János kereskedelmi miniszter nagy megértéssel fogadta az előterjesztett kívánságokat és hangoztatta, hogy a kéréseket lehetőleg teljesíteni fogja. A körvasutat illetően már is közölte a küldöttség tagjaival, hogy ennek a kérdésnek a megoldása rövidesen megtörténik. Az algyői Tisza-híd is felépül, mielőtt a most épülő másik híd elkészül, a baja—szegedi ut kiépítésének ügyét megvizsgálja és ha lehet, beállítja az utépítési programba.

Kisparosok a kereskedelmi miniszternél.

Szeptember hó 25-én, szerdán délben Hadik János gróf elnök vezetésével az Országos Kézművestestület száztáru küldöttsége kereste fel Bud János kereskedelemügyi minisztert, hogy őt hivatalbalépése alkalmából üdvözölje és közölje vele azokat a kívánságokat, melyek a kisparosság helyzetének javítására vonatkoznak. Bud János kereskedelmi miniszter megköszönte az üdvözlést, majd a kisipari hitel kérdésére tért át és hangoztatta, hogy bár a mai viszonyok között nem tudunk szabadon mozogni pénzügyi tekintetében, mégis arra fog törekedni, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértve, szerves megoldást hozzon létre e tekintetben. A közszállítás kérdése vonatkozóan hangoztatta, hogy a közérdek szem előtt tartása a legfontosabb, mely azt követeli, hogy a kisipar is kivegye a részét a közszállításokból. A közterhek leszállításával kapcsolatban kijelentette, hogy tudomása szerint a pénzügyminiszternek a kisemberek érdekében olyan elgondolásai vannak, melyek általános megnyugvást fognak kelteni. Beszéde végén hangoztatta, hogy nem akar programot adni, de mint kereskedelmi miniszternek minden igyekezete odairányul, hogy ne rideg falak vegyék körül a minisztériumot, hanem bejuthasson oda az élet a maga egészséges levegőjével és összes panaszaival együtt.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Schober rendőrfőnök az új osztrák kancellár.

Az elmúlt héten kibontakozáshoz jutott a súlyos osztrák válság. Streeruwitz szövetségi kancellár benyújtotta lemondását és utódja Schober rendőrfőnök lett. A lapok valamennyien biznak abban, hogy Schober kancellársága kedvező fordulatot hoz a válságos belpolitikai helyzetben. A polgári lapok főleg azt várják, hogy Schober a jobboldali kormányzati szempontok hathatós érvényesítése mellett erős kezét mutat, főleg a mindkétoldali szélsőség

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.

félfenntartásával. A kormány tagjai, a keresztényszocialista párt, a gazdaszövetség és a parlamenten kívül álló közéleti férfiak sorából kerültek ki.

Az új kormány már bemutatkozott a nemzetgyűlésen, Schöber kancellár beszédében erőteljesen hangsúlyozta, hogy a végső szükség szülte a kormány élére és hogy a kormány hatalmi eszközei minden tekintetben elegendők az állami rend erőszakos felforgatására irányuló kísérletek megakadályozására. A Heimwehr mozgalommal kapcsolatban kijelentette, hogy a kormány keresi és megtalálja a módokat a Heimwehr igazságos követeléseinek törvényes uton való teljesítésére. A szövetségi kancellár ezután vázolta az alkotmányreformnak tervezetét. Az új kormány ellenzéke a szociáldemokratapárt.

Schandl Károly dr. előadása Berlinben.

Az Interparlamentáris Kereskedelmi Értekezlet mezőgazdasági bizottságában a mezőgazdaság elnéptelenedésének kérdését vitatták meg az elmúlt héten Berlinben. A konferencián Magyarországot Schandl Károly dr. nyugalmazott államtitkár, az Országos Központi Hitelzövetkezet alelnök-vezérigazgatója képviselte. Előadásában hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaságban tapasztalható elnéptelenedés és Középeurópa általános agrárválsága között szerves összefüggés van. Ez a válság a mezőgazdaság részére rendelkezésre bocsátott hitelösszegek csekélységére vezethető vissza. A kormányok kötelesek volnának a belföldi hitelszükséglet kielégítése céljából megfelelő tőkét rendelkezésre bocsátani. Végül azt ajánlotta, hogy az állam a háboru előtti és utáni adók közötti különbséget saját jövedelméből pótolja és a mezőgazdaságnak engedje el.

Csehország új választások előtt áll.

Udrzal cseh miniszterelnök betérjlesztette a nemzetgyűlés feloszlására szóló javaslatát. Masaryk elnök elfogadta a miniszterelnök előterjesztését és aláírta a nemzetgyűlés két házának feloszlására szóló határozatot. Az új választások dátumáról a határozat még nem intézkedik.

MacDonald elutazott Amerikába.

MacDonald, angol miniszterelnök az elmúlt héten utazott el Amerikába. A londoni waterlooi pályaudvar indulási oldalának egyik perronja előtt hatalmas néptömeg tolongott, midőn Ramsay MacDonald barátai és családja kíséretében kiszállt autójából és egyenesen a southamptoni express-vonatnak számára fenntartott szalonkocsijához ment, amely előtt diszruhás rendőrök és a Cunard-társaság aranyszínűsínő alkalmazottjai álltak. A perronon Davies tábornok, továbbá a londoni diplomáciai testület számos képviselője, valamint az angol kabinet több tagja és a külügyminisztérium képviselői bucsuztak a miniszterelnöktől. A perron rácsain túl a közönség, nagyobb részt munkások és kispolgárok, szakadatlanul éltette a „jó öreg Mac“-ot, aki ismételtelen megjelent a vagon ablakánál. A taxisofforok járműveik tetejére állva vették ki részüket az általános lelkesedésből. A vonat bengáli fényben és a filmgépek pergőtüzében gördült ki a pályaudvarról.

Új polgárháború tört ki Kinában.

A távoli Keleten még mindig fenyegető háborús bizonyodalmakat csak fokozza az a véres kínai polgárháború, amelyről az elmúlt héten értek az első jelentések és amely az oroszokkal viszálykodó menyei birodalom amegy is forrongó belsejében is egymás ellen fordította a kínai hadsereg egyes részeit. Tekiői hírek szerint a Csang Fat Kvai tábornok vezérlete alatt álló kínai felkelő csapatok máris jelentős sikereket értek el és egy részük már közvetlenül Nankinggal, az ez időszerűtől fővárossal szemben áll, amelyet újabb siker esetén könnyen hatalmukba kerithetnek. A lázadók elsüllyesztettek egy hajót, amely kormánycsapatokat szállított. A lázadó hadvezér a kormányzósághoz körtáviratot intézett, amelyben hazárdulással és a legsúlyosabb visszaélésekkel vádolja a nankingi kormány fejt, Csang-Kai-Sek tábornokot.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Zöldtrágyák és műtrágyák hatása homokon.

A mult év őszén és a folyó év tavaszán végre eljutottunk oda, hogy alföldi óriási területű homoktalajaink számos gazda állított be zöldtrágyázási kísérleteket. Örömmel értesültünk sok ilyen kísérletező gazdától, hogy a zöldtrágyanövények, azok t. i., amelyek helyesen, műtrágyával együtt lettek vetve, óriási terméseket mutatnak a folyó évben s így nem szenved kétséget, hogy rövid idő múlva a zöldtrágyázás hovatovább általánosabbá lesz s ezáltal a homoktalajok termőképessége évről-évre fokozódni fog.

Igaz ugyan, hogy a homoktalajokon a folyó évben elég jó rozsterméseket látunk, de még mindig távolról sem olyanokat, mint aminőket látni szeretnénk s mint aminőket helyes kezeléssel és trágyázással könnyen el lehet érni. Jól kezelt nagybirtokokon, szuperfoszfátot talajokon nem ritkán 12—16 métermázsás rozstermést is aratnak kat. holdanként, ellenben a kiszagadók rozsvetése többnyire nem ad többet 5—6 métermázsánál. Ennek pedig semmiképp sem kellene így lenni, mert ha a homoktalaj csak egy kissé is meg van kötve, akkor kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfát és 60—70 kg. mézsnitrogén, esetleg ugyanannyi 40 százalékos kállis alkalmazásával a termést könnyen meg lehet kétszerezni s az ilyen módon felfokozott nagyobb termést a homokot évről-évre kötöttebb teszi a dusabban fejlődő gyökérzet elkorhadása által. Ilyen helyeken tehát nem okvetlenül szükséges zöldtrágyázást alkalmazni, mert a jelzett műtrágyázás is lényegesen nagyobb terméseket eredményez s a talajaink kötöttségét is fokozza.

Annál nélkülözhetetlenebb azonban a zöldtrágyázás olyan homokon, amelyet a szél megmozgat. Az ilyen talajon zöldtrágyázás nélkül eredményt nem is lehet elérni. Az ilyen homokon van helye tehát össze a szőszbükönny, avagy tavasszal homoki borsóit vetni. Az előbb említett növény a nagy hidegeknek is s a fagnak is kitűnően áll el. Vetésével egyidejűleg azonban az ilyen talajokat is el kell látni kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfáttal s esetleg 50—60 kg. 40 százalékos kállissal is. Nitrogéntrágyázást ezek kevésbé igényelnek, mert maguk is nitrogéngyűjtők lévén, nitrogénhiányukat a levegőből fedezik. Összesen vetett szőszbükönny vagy egyéb zöldtrágya növényt június elején kell alászántani, miáltal nemcsak a levegőből lekötött nitrogént juttatjuk a talajba, de nagyon sok humuszt is, amely a homok megkötését lényegesen elősegíti.

Ezekkel az egyszerű, nem is költséges eszközökkel és eljárásokkal rövidesen, néhány év alatt, teljesen megkötjük a most még mozgatható homokot, termőképességét pedig oda fokozhatjuk a kötött homokok termőképessége mellé s ezáltal talajaink értékét is meg többszörözhetjük.

Ne mulasszák el a homokon gazdálkodók a folyó évben ez eljárások egyikét megkezdeni, mert a gyengén termő homokok nem adnak annyi jövedelmet, amennyit a gazdák mulhatatlanul szükségelnek s az olyan gazda, aki a jövőben se tud nagyobb terméseket s nagyobb hasznos produktumokat gazdaságában, mint amennyit produkált eddig, annak előbb-utóbb okvetlenül el kell merülnie.

A gyümölcs eltartása.

Irta: Horn János.

A téli gyümölcsöt akkor érdemes későbbi eladás céljára elraktározni, ha a tél folyamán elérhető ár az októberi gyümölcs áránál egyharmaddal több. A kényesebb fajtájú, magasabb áron eladható gyümölcsöt külön erre a célra épített eltartó házakban, kamarákban vagy pincékben, a közönségesebbeket földbe ássott s szalmával kibélelt, fagymen-

tes vermekben tarthatjuk el. Az eltartó hely hőmérséklete 2–5 fok Celsius legyen. Jobb, ha a hőmérséklet nem ingadozó. Fagy a helyiségbe ne hatolhasson, de + 8 C. foknál magasabb hőmérséklet még rövidebb ideig se legyen az eltartó helyen, mert utóbbi esetben az érés hamarabb áll be s a nagymérvű párolgás miatt a gyümölcsök ráncosak vagy legalább is könnyebbek lesznek. Az eltartó helyiségnek szagtalannak, jól szellőztethetőnek kell lennie s párateltsége 70 százalék körül legyen. Célszerű a helyiséget a gyümölcs elhelyezése előtt alaposan kiképezni s ezután 4 százalékos bordói lével a falakat csurgósan permetezni. A gyümölcsöt elrakás előtt néhány napig levegőn, de árnyékos helyen szikkasztjuk, majd alaposan megválogatva egy rétegen, szalmára vagy fagyapotrta téve a helyiségben elhelyezzük. Megtörölni vagy megmosni a gyümölcsöket semmi esetre sem szabad. Az eltevésre szánt gyümölcsöt természetesen mindig kézzel kell szedni, annak ütődöttnek, továbbá kukacosnak, rothadtnak lenni nem szabad.

A földbe sülyesztett kamra vagy más helyiség jobb, mint a föld színére épített, mert az előbbi a hőmérsékleti változásoknak nincs úgy kitéve s így inkább megtartja az egyforma hűvösséget. A helyiséget jó dupla ajtóval és dupla ablakkal ellátni. Jobb, ha a helyiség sötét. Szagos anyagra, pl. szénára a gyümölcsöt nem szabad tenni, mert az minden idegen illatot gyorsan magába vesz. Célszerű az elhelyezett gyümölcsöt papirossal (ujszágpapirossal) letakarni. Az elhelyezett gyümölcs mind külön-külön álljon, egymást ne érje. Így a rothadást okozó penészgomba nem terjedhet egyikről a másikra. Helyszüke esetén egymásra két réteget rakhatunk. Az eltett gyümölcs télen hetenként legalább egyszer átnézendő s ekkor az érni kezdő avagy foltossá lett, romlani kezdő gyümölcsöt azonnal ki kell szedni. Ez utóbbiakat azonban sohasem szabad pl. az állvány alá dobni, hanem mindig ki kell vinni. Az érni kezdő gyümölcsöt élénkebb színe, illata, fényesebb volta jól mutatja. Az érettség megállapítása miatt a gyümölcsöket végig tapogatni, nyomkodni nem szabad, mert ezáltal a gyümölcsök foltosak lesznek, sokszor pedig a nyomás helyén rothadni kezdenek. A gyümölcs ráncosodását a túlmeleg helyiség mellett még a kelleténél korábban való leszedés is okozhatja.

Ecetes uborka készítése.

Igen izletes uborkákat tehetünk el télire — ecettel. Az uborkákat jól meg kell tisztítani, lehetőleg gyökérkefével és vízzel lekefélni. A megtisztított uborkát üvegebe és alaposan megtisztított hordókba rakjuk. Előzőleg az üveg vagy hordó aljára fűszereket (kapor, tárkony, torma, mustármag, babérlevél stb.) rakunk. Az üvege, illetőleg hordóba való berakás után rájuk töltjük az ecetet. Megfelelő lesz a fűszeresnél kapható ételeacet, vagy 10 százalékos

esszenc, vagy mint mondani szokás, 10 hidratos ecet. Eből 10 literhez 8—10 liter vizet adunk. Ha borecetünk van és az jó erős, azt víz nélkül is hozzáadhatjuk. Mielőtt azonban az ecetet rátöltjük az uborkára, célszerű azt felforraltatni. A forralás sohasem történhetik réz, vagy vas, vagy más fémedényben. Az ecet a fémedényeket megmarja és az ilyen ecet mérgező. Legjobb teljesen ép, tehát le nem töredezett, zománcos edényben felforraltatni. Felforraltatás után ráöntjük az ecetet az uborkára. Az uborkákat ezt követően le kell fával szorítani az ecet alá. Az uborkák rövid idő után már ehetőek és hűvös helyen igen sokáig elállanak. Ha az ecet megzavarosodna, akkor öntsük le az uborkáról, szűrjük meg és forraljuk fel újra és csak ezután öntsük vissza az uborkára. Ha esetleg zavarosodása mellett erősen csökkenne savanyúsága, akkor új ecettel kell pótolni.

Szokásos még a kovászos uborkát is a megsavanyosodása után átrakni ecetbe. Az ilyen uborkák sokáig elállanak és igen kellemes, enyhén savanyu ízűek. (T.)

Apró jó tanácsok.

A nyers fogyasztásra szánt gyümölcsöt okvetlenül kézzel, lótráról vagy állványokról kell leszedni. Fontos szabály az is, hogy ne oly napszakban szedjük a gyümölcsöt, mikor ez fel van melegedve vagy nyirkos. A szedést úgy eszközöljük, hogy ne a gyümölcs szára törjön le, hanem szára váljon el az öt tartó ágacsokról. A rövidszáru almát, a barackot stb. a gyümölcs óvatos, felfelé irányuló esavarása útján választjuk le a fájáról, míg a hosszuszáru gyümölcsöknél a gyümölcs szárát is meg kell fognunk, hogy ezáltal annak eltörését megelőzzük.

Lótetűk irtására ássunk össze kertünkben csalogató árkokat és töltsük meg azokat friss lótrágyával. A melegt kedvelő lótetű majd télvíz idején ide fog huzódni. Az ilyen módon összezsugorított férgeket tavasszal, az árkok kihányása alkalmával könnyű szerrel elpusztíthatjuk.

Szőlőnek őszi szénkénevezését legalább két héttel a befedést előtt kell végezni.

Ha a burgonyát kupacokban akarjuk eltartani a télre, akkor fedjük le 15—20 cm. vastag száraz szalmatakaróval, erre hanyjunk ugyanolyan vastag földréteget, majd újból szalmát s kívülről 20—30 cm. vastag földréteget. Legjobb, ha a kupacok hőmérséklete télen csak 3 és 7 fok közt ingadozik. Fagy-pont alatt megfagy, 7 fokon felül rothad a burgonya. Sérült és rothadt gumók ne maradjanak az eltartandók közt, mert ezek az egészségeseket is tönkreteszik.

A búzát október közepéig iparkodjunk elvetni, mert a novemberi vetés után már nem szokott bő aratás jönni. A sorok távolsága 12 centiméter legyen. A magot száraz időben mélyebbre, nedves időjáráskor sekélyebbre tegyék a földbe. Katasztrális holdankint a vetőmennyiség 80 és 120 kg. közt ingadozhat. Kevesebbet vetünk, ha talajunk kellő erőben van, ha idejekorán sikerült elvetni és az időjárás reményt nyújt az erős bokrosodásra, ellenkező esetekben többet.

Minden haladó gazda TILLANTIN-nal csáváz!

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI VEGYSZEREK KERESKEDELMI R-T.
BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

A téli gyümölcsöt akkor előnyös tére elrakni, ha remélhetjük, hogy később 20—30 százalékkal nagyobb árat érünk el.

Vannak olyan gyümölcsfajták, amelyek dugványozás után szaporíthatók el a legelőszertűben. Ilyenek pl. a ribizske, köszméte (egres), füge, bírs vagy málna. Dugvány gyanánt mindig egyéves, teljesen kiérett, tehát megfásodott vesszőket használunk. Ezeket 15—20 centiméter hosszúságú darabokra felvagdadjuk s így dugtatjuk be a földbe. Közvetlen az eldugtatás előtt az egyes dugványok alsó, vastagabb végén a met-

szési lapot megújítjuk, úgy azonban, hogy az közvetlen a legalsó rügy mellett legyen. Nyirkosabb jellegű, kötött talajban tavasszal, lazább, rendszeres nyirkosságú talajban pedig akár ősszel is dugványozhatunk. Ha ősszel dugványozunk, akkor a felvállalás után, ha tavasszal történik a dugványozás, akkor fagymentes telielőtti napokon szedjük meg a dugványokat s ezeket felhasználásukig árnyékos, mélyen, szabadföldbe vagy fűtetlen helyiségben, például nyirkosabb pincében, veremben homokba vermelve tartjuk el.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a hitel-megszorítások azonnali megszüntetését kívánja és felveti az adógabona gondolatát.

Ismertettük azt az értekezletet, amelyet az Országos Mezőgazdasági Kamara a terményértékesítéssel kapcsolatos kérdések megvitatása céljából rendezett. Az ankét alapján az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében Hoyos Miksa gróf elnök terjedelmes emlékiratot nyújtott át Mayer János földmívelési miniszternek.

Az emlékirat bevezető része kiemeli, hogy a gabonapiac mai egészségtelen helyzetét a nemzetközi piac különleges alakulásán kívül kétségtelenül a pénzügyi intézkedések lefaragása idézte elő, amelyek folytán kénytelenek voltak rövidlejárati kihelyezéseket a gazdáktól visszavonni. Ez a hitelmegszorítás, mely éppen a gabonakampány elejére esett, az új buza kínálatát óriási mértékben fokozta. Ez a mesterségesen okozott hitelválság az oka annak, hogy a termelők buzakinálatra végeladásszerű méretet ölt s nincs módjában a gazdáknak sem a kedvezőbb áralakulást kívárni, sem észszerű beosztással értékesíteni a termést. Mivel a hitelkérdés a válság egyik forgópontja, a hitelkérdés rendezése szükséges.

Javasolja tehát az előterjesztés, hogy a Nemzeti Bankkal való tárgyalás után állapítsa meg a kormány, milyen módon lehetne a hitelszorításokat azonnal megszüntetni, a gazdákhitelket megkönnyíteni, s ezzel kapcsolatban a vidéki pénzügyi intézkedések rendkívüli hitelének visszavonását felfüggeszteni. A kormány a gazdáknak még meglévő gabona és tengeri készleteire, az Országos Központi Hitelszövetkezet, a körzeti hitelszövetkezetek és a Futura után adjon nagyobb összegű kedvezményes átmeneti hitelt. Amennyiben pedig a hitelek egyébként nem volnának rendelkezésre bocsáthatók, tegye megfontolás tárgyává a kormány, hogy nem volnának-e másirányú, kevésbé sürgős állami akciók és kiadások a helyzetre való tekintettel időlegesen felfüggesztendők? Foglalkozni kell azzal is, hogy a feszültség enyhítéséig a gazdákra háruló kamatterher egyrészt vállalja az állam magára.

A novemberi adó és haszonbérnegyed ismét súlyos fizetési kötelezettségeket ró a gazdákra és így forgatóke hiánya ismét a még meglévő gabona és tengeri készletek elpusztulásához fog vezetni. Felveti tehát az előterjesztés azt a gondolatot, hogy nem volna-e megoldható az adógabona gondolata? Ez azt jelentené, hogy az állam az esedékes adók fejében megfelelő áron átvenné a gazdák által a gabonát, s gondoskodna annak olyan módon való értékesítéséről, hogy az a belföldi piacot ne nyomja. Amennyiben az adógabona kérdése adminisztratív szempontból nem volna megvalósítható, alakítandó egy intervenciói szindikátus, mely nagyobb gabonamennyiségek átvételére volna hivatva akkor, ha illetékes tényezők meghallgatása után megállapítható, hogy a kínálat ismét rendkívüli méreteket öltött.

Javasolja a memorandum, hogy rendszerítsenek a buzára, rozsrára, lisztre, árparára, zabra és tengerire olyan behozatali jegyet, amelyeket elsősorban a mezőgazdaság szempontjából figyelembe jövő és a termelési költségeket emelő egyes ipari és pénzügyi várnok fizetésénél lehessen

felhasználni. A kivétel könnyítésére rendkívüli hajózási és vasuti tarifális kedvezmények engedélyezését tartja szükségesnek, még azon az áron is, hogy a MÁV pénzügyi egyensúlyát esetleg veszélyeztető jövedelemcsökkenést az államkincstár pótolja. Hangsúlyozza a memorandum, hogy bármily mélyreható intézkedéseket tartalmaznak is a javaslatok, a mai helyzet megköveteli, hogy a kormányzat ne riadjon vissza a legerélyesebb és leghathatósabb lépésektől sem, mivel a mezőgazdaság és vele az állam gazdasági egyensúlya sorsdöntő örát éli.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Bérlőnaggyűlés Székesfehérvárott.

Nagyszabású bérlőnaggyűlés volt vasárnap, szeptember hó 22-én, Székesfehérvárott. A gyűlésen a földmívelési miniszteriumtól Molnár Imre gazdasági főfelügyelő képviselte, megbízottat küldtek továbbá a kamarák, az OMGE, a gazdatiszt és gazdakörök, valamint a vidéki gazdasági egyesületek. A gyűlésen a fejérmegyei bérlőkörzet elnökekül egyhangú lelkesedéssel felsőőr Nagy Pált, alelnökké Mailáth Lászlót, ügyvezetőjévé Schulteis Gyulát választották meg. Eszényi Jenő a Magyar Földbérlők Szövetségének központi elnöksége nevében vázolta a bérlők mai súlyos helyzetét, ami gyors intézkedést követel a kormánytól. A gazdákhitel megoldatlan, rendszeres bérlőhitel pedig nincs! Előadhatatlannak tartja külön bérlői hitelszerv felállítását. Felsőőr Nagy Pál felsőházi tag rámutatott arra, hogy az állam azonnali közbelépésére volna szükség, mert az agrárválság a hitelélet és az értékesítés el-fajulása folytán elviselhetetlen méretet öltött. Rédlly Gyula dr. a bérlők és gazdák összefogásának fontosságát hangoztatta. Holtscher Károly azokra a burkolt terhekre mutatott rá, amelyeket az állam a megyékre és községekre hárít. Baly Kálmán a gazdatisztok és bérlők közös érdekéről szólt. Weisz Miksa a székesfehérvári Kereskedelmi Csarnok elnöke a kereskedelem együttérzését tolmácsolta a gazdák előtt. Bessenyei Zénó dr. országgyűlési képviselő kifejtette, milyen fontos a bajokat a kormány tudomására hozni. Szávord Richárd rámutatott arra, hogy a hitel megvonásával egyszerre benitották meg a gazdákat és kereskedőket. Kovács Gyula küldöttséget sürgetett, amely leplezetlenül tárná fel a kormány előtt a mai mezőgazdasági helyzetet. Elek Ferenc arra mutatott rá, hogy Fejérmegye gazdasági helyzete az utóbbi években visszafeljődött. A fuvardíjak reformját tartaná fontosnak az értékesítés érdekében. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, amely az állam hathatós támogatásával a bérlőhitel intézményes kiépítését sürgeti. Kívánja továbbá a bérlők arányos képviseltetését az újjá-alkuló közgyűlésben.

Tenyészállatkiállítások Nógrád és Hont vármegyékben.

Nógrád és Hont vármegyék Gazdasági Egyesülete Vámosmikolán. Diósjenőn és Balassagyarmaton legutóbb díjazással egybekötött tenyészszarvasmarha és tenyészlo kiállítást rendezett. A vámosmikolai kiállításon első díjat nyert Medgyes István (Vámosmikola) tehene, Rák Ferenc (Vámosmikola) üszője. A földmívelésügyi miniszter oklevélét kapta Szunyogh János (Vámosmikola), Verbóka János (Vámosmikola) és Váci

A kondorostanyai műkedvelők a „Tul a nagy Krivánon” szerepeiben.

A kítünő gárda tagjai a következők: Szakálas Gyárfás, Bakulya János, Timár Etus, Orlics János, Bence László, Farkas Terus, Kiszely Miklós, Kiszely András, Balázs Eszti, Orlics Jánosné, Kovács Joachim, Orlics Rózi, Timár Krisztina, Véha Lajos. A gárda lelkes rendezője: Orlics János.

(Orlics János fényképész felvétele.)

József (Ipolytölgyes). A diósjenői szarvasmarhadíjazáson első díjat nyert *Szeibert* Márton (Nagyoroszi) tehene, idős *Fagyas* Gergely (Diósjenő) üszője, *Szeibert* Márton (Nagyoroszi) üszője. Második díjat nyert *Krémer* Miklós (Nagyoroszi) bikája. A bikák első díját nem adták ki. A földművelésügyi minisztérium oklevelét kapták: *Hugocz* András (Nógrád), *Szórád* Lajos (Diósjenő) és *Juhász* Gergely (Diósjenő). A balassagyarmati kiállításon első díjat nyert: *Oravetz* Pál (Terén) öt éves kancája, *Pálk* Mihály (Terén) kancája, *Herér* András (Herencsény) kancacsikója, *Berta* Mihály (Ludány) kancacsikója. A kispagdák fogatsepségsversenyét özvegy *Mák* Lászlóné, a fogatgorsasági versenyt *Pérez* István nyerte.

Érdekes javaslatok Csongrád vármegye közgyűlésén.

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága az elmúlt héten tartotta közgyűlését *Farkas* Béla dr. főispán elnöklésével. A főispán kegyeletes szavakkal bucsuztatta el a napokban elhunyt *Madarassy* Gábor országgyűlési képviselőt. *Dobay* Anor tiszteletbeli vármegyei főjegyző a kereskedelmiügyi miniszter és az alispán utépítési programját ismertette, majd *Szedes* Ferenc János dr. országgyűlési képviselő javaslatára a közgyűlés *Jegyzőkönyvi köszönetet mondott Bud János kereskedelmiügyi miniszternek és Csergő Károly dr. alispánnak érdemeikért.* Ezután *Vesery* Sándor vármegyei főjegyzés indítványára a törvényhatósági bizottság kimondotta, hogy a szentesi gazdatiszabalom felirattal fordul az igazságügyminiszterhez, a kereskedelemügyi miniszterhez és az összkormányhoz, amelyben kéri, hogy a jövőben megfelelő törvényes intézkedésekkel akadályozzák meg, hogy a termelők gabonáikat gabonakereskedéssel foglalkozó cégek magtárába eladás nélkül beraktározhassák. Az indítvány azt kéri, hogy az ilyen ügyeket a jövőben ne részesítsék bírói védelemben, továbbá, mindjárt ki, hogy aki ilyen ügyet két, *kihágást követ el.* A gabonakereskedőkre nézve azt a megszöveget kérte a javaslat hogy azok üzleti tevékenységét a jövőben *hatósági engedélyhez kössék.*

A hadikölcsönök tulajdonosai kamatszolgáltatást kérnek. A hadikölcsöntulajdonosok egy csoportja az elmúlt héten Budapesten gyűlést tartott. Megállapították, hogy a törvényben biztosított segítségért 23.846-an folyamodtak eddig s ezek körülbelül 420 millió aranykoronáról szóló címetet helyeztek letétbe. Ezeknek a kötvényeknek évi kamatszolgáltatása 25 millió pengő volna. Ha a segélyezés föltételeit úgy módosítanák, hogy a jövedelmi értékhatár a jelenlegi 1500 pengő helyett 3000 pengő lenne és az 5000 pengő aluli címleteket is bevonnák a segítőakcióba, akkor a kamatszolgáltatás terhe 40 millió pengőre szaporodnék. Ennek a vállalása három százalékkal

növelné csak a költségvetés kereteit s így gyakorlatilag megoldható. Az értekezlet tehát a kölcsönkötvények kamatszolgáltatásának fölvétele mellett foglalt állást és úgy határozott, hogy ezzel a kéréssel a kormányhoz fordul.

Járásí jegyzőgyűlés Budajenőn. A biai járásí jegyzőegyesület szeptember 26-án tartotta szokásos évi gyűlést *Budajenő* községben, amelyen a járás jegyzői kara és intelligenciája teljes számban vett részt. A gyűlésen megjelentek *F. Szabó* Géza országgyűlési képviselő, *Balogh* Gyula, a Faluszövetség igazgatója, dr. *Schultz* Gábor tb. főszolgabíró, *Lánc* Károly vármegyei gazdasági fellgyelő, *Osváth* Jenő járásí tisztiorvos. A gyűlést *Farnady* Dezső, a Jegyzőegyesület elnöke, *Zsámbék* község főjegyzője nyitotta meg s elnöki jelentésében különösen a Pestkörnyéki községek gazda lakosságának jelenlegi szegénységével és nyomorúságával foglalkozott. A jelentés részletesen kifejti, mi volna szükséges ahhoz, hogy a járás munkás- és gazdaközönsege a mai nehéz helyzetből minél hamarabb kiláboljon. Különös jelentősége van e tekintetben a *háziipari munkának és a gyümölcs, virág és zöldség szakszerű termesztésének.* A jelentés ezután javaslatot tesz, hogy a gyümölcs- és zöldségtermelés szakszerű elsajátítására minden községben szegényebb gazdáikkal képzettessen ki, akik otthon kenyérbéret előljből a gazdák elhanyagolt szőlőit és a község közterületeit gyümölcsfákkal fásítanak be és megindítanak a szakszerű gyümölcs- és zöldségtermelést, amelynek hivatása lenne olesó és jó termékekkel ellátni a közelfekvő főváros piacait. Az elnöki jelentéshez *F. Szabó* Géza országgyűlési képviselő szólt hozzá, aki különösen kiemelte a jegyzői képesítés emelésének fontosságát, a községi háztartások sürgős rendezését, majd a törvényhatósági bizottsági tagválasztáshoz a falvak népének egységét és összetartását hangsúlyozta. Ezután *Balogh* Gyula, a Faluszövetség igazgatója, tartott nagy tetszéssel kísért, igen értékes előadást a falu vezetőinek kötelességeiről, a nép gazdasági, kulturális és szociális érdekeinek szolgálata terén. *Mezárzó* szavakkal esetelte a mai nehéz, nyomorúságos és kétségbeesítő viszonyokat, amelyekben a falu gazdaközönsege ma él és amelyek a mai időkben százszor inkább szükségessé teszik, hogy a falvak jegyzői egy személyes tevékenységükkel, mint hatósági beavatkozásaikkal hóna alá nyuljanak a kétségbe esett falusi népnek. Részletesen fejtegette ezután mindazokat a feladatokat, amelyekkel különösen a községek jegyzői segítséget nyújthatnak a falvak gazdaközönségének. A nagy tetszéssel fogadott előadás után *Karpenstein* János adóügyi jegyző tartott előadást a községi háztartás nehézségeiről és a jegyzőkérdésről.

Őszi temetőt találtak Tiszapolgáron. *Louis G. Clarke* angol egyetemi tanár néhány héttel ezelőtt a szabolics megyei *Tiszapolgár* községben, a *Basa* tanya nevű káptalan birtokon értékes rézkorszakbéli temetőt talált. Az ásatásokat *Georg Muxton* angol tanár, *Bender* Béla és *Megey* Géza magyar tanárok vezették. A kutatók az ásatások elején már nagykitérjedésű rézkorszakból eredő temetőre bukkantak, amelyben számos rendkívül értékes leletet találtak. A kutatásokat szeptember hó 23-án fejezték be. A talált leleteket a Magyar Nemzeti Múzeumba, a Borsod-Miskolci Múzeumba és az angol British Múzeumba szállítják.

Szüret.

Szüretelnek Baranyába,
De csúdes most a süret;
Megüli a sötét bánat
A sajjó magyar szivet.
Szüretelnek Baranyába,
Édes a must, mint a méz;
S a szemünkben keserűség,
Anint a jövőbe néz.

Szüretelnek a Bácskába,
De a sors oly mostoha:
A bácskai szőlőnek nem
Nélünk terem a bora.
Szüretelnek a Bácskába,
S bár a süret sikerül,
A borb a méz helyébe
Most keserü könny végül.

GYALOGOS PÉTER.

Nyár vége.

A nap mindig távolabb kerül,
Az est korábban homályba merül . . .

A fecskék is ledérkednek
S holnap már hazát eserülnek . . .

Az erdőnek ritkul a lombja,
Vadgalamb párját már nem sirja . . .

Nyár végén — a „harmicon” tul —
Szívem zenére halkabban tompul.

Barna hajam közt ezüst szálak . . .
Holnap már mind fehérre válnak.

Lelkem tükre homályba csillan
S elsőhajtom: a nyár vége itt van . . .

NAGY SÁMUEL (Hajduszóvát)

Meghalt Madarassy Gábor képviselő. Madarassy Gábor a kinkundorozsmai kerület országgyűlési képviselője, Csongrád megye volt főispánja, a múlt héten a Budakeszi Erzsébet Szanatóriumban negyvenkét éves korában elhunyt. Madarassy Gábor halála politikai körökben mély részvételt keltett. Az elhunyt képviselő temetése mult csütörtökön volt Budapesten, a Farkasréti-temetőben. A temetésen az országgyűlés képviselőháza és az Egységspárt küldöttségileg vett részt.

A Faluszövetség szervekedése Míkfa községben. Szeptember hó 29-én a zalamegyei Míkfa községben a gazdaközönség igen nagy érdeklődése mellett alakult meg a helyi Faluszövetség. A róm. kat. iskolában megtartott alakuló közgyűlést Kálóczy László földműves nyitotta meg, majd Radnóti István, a Faluszövetség központi titkára tartott előadást a falusi gazdatiszadságon szervezkedésnek szükségességéről és jelentőségéről. A gazdák mai katasztrófaállás helyzetéről csupán egy ut látszik, amely kivezetethet az agrárválásból és ez a gazdatiszadságot minél egységesebb és tökéletesebb megszervezése. Ismertetve a Faluszövetség tevékenységét és a megalakítandó faluszövetségi szervezet tevékenységét. Ezután egyhangú lelkesedéssel mondták ki a tagok abban egybeálltak a míkfa faluszövetség megalakulását, amelynek vezetőitől következőket választották meg. *Díszelnök:* Martincsevics Ferenc földbirtokos, ny. tanító és *Csikmadia* György főjegyző. Elnök: Zsohár István földműves, Alelnökök: Cseke Sándor földműves, Kálóczy László földműves, Szőke György napzámos és Farkas Sándor kovácsmester. A választmány tagjai: Szép Sándor földműves, Pintér István földműves, Korvas János és Igazi Pál földművesek, Ferenc Mihály szabómester, Czigány István földműves, Turula Sándor kovácsmester. Titkár: Ács József földműves, Pénztárnok: Jakab Ferenc földműves. Ellenőr: Kálóczy László földműves. Számvizsgáló bizottság: Szentcs Károly földműves, ny. esendő és Igazi János cipész-mester.

Közel négyszáz gazdát károsított meg Feuer szentesi bízományos. Megirtuk, hogy Feuer Lajos szentesi gabonakereskedő néhány héttel ezelőtt háromszáznegyven ezer pengő elikkasztása után, Szentesről nyomtalanul eltűnt. A sikkasztó gabonabízományos néhány napi bujdosás után jelentkezett a szegedi rendőrségen, ahol azonnal elfogták. Feuer a rendőrségen tett vallomásaiban előadta, hogy az elikkasztott összeg háromnegyed részét kigazdák, szegénysorsu munkás emberek pénzéből vette el. A szerencsétlen károsultak most — közel négyszázan — kétségbeesetten néznek a közeli tél felé. Feuer minden pénzükből kiforgatta őket, úgy, hogy most élelemre sem telik a károsult gazdáknak. Feuer az ügyészség fogházában várja büntetését.

Pénzbüntetés a magyar cigarettáért. Csapó Ferenc komáromi lakos néhány héttel ezelőtt látogatón volt magyarországi rokonainál. Amikor a csehekől megszálott Komáromra visszatartott, holmijai közt magával vitt husz darab Levente-cigarettát is. A cigarettát a csehek a határon elkobozták és a rendőrség Csapót államellenes cselekedetért háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Ugyanígy járt egy másik komáromi lakos is, aki szintén Levente-cigarettát vitt magával megszálott területre.

Kiss István országgyűlési képviselő ünneplése. Szeptember hó 22-én négyszáz terítékes ünnepi vacsorát tartott Kiskunfélegyháza társadalma, melyen meleg ünneplésben részesítette a város országgyűlési képviselőjét, Kiss István dr.-t abból az alkalomból, hogy a kormányzó őt kincstári főtanácsossá nevezte ki. A vacsorán Puskás Béla dr. kir. közjegyző, pártelnök, a kormányzóra mondott felköszöntőt, azután Lengyel János dr. ügyvéd a város képviselőjét köszöntötte fel, majd Jelley János dr., volt nemzetgyűlési képviselő a vacsorára érkezett vendégeket üdvözölte. Kiss István dr., a kerület országgyűlési képviselője, általános tetszés mellett foglalkozott egy az országos, mint a helyi politikai kérdésekkel, majd Perlaky György pécsváradi képviselő a külpolitikai kérdéseket érintve, az integritás gondolatát fejtegette. Utána Balogh Gyula, a Faluszövetség igazgatója az agrárhitelt, valamint a szövetkezeti kérdéseket ismertette.

Tömeges szerencsétlenség a budapesti autóversenyen. Mult vasárnap délelőtt tartották meg Budapesten a szokásos svábhegyi autóversenyt. A verseny alkalmával több súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt. Szénágy Albin versenyző autójában az egyik fordulónál kirohant az útról és a nézőközönség sorai közé szaladt. Az elszabadult autómobil hét nézőt súlyosan megsebesített, többen pedig könnyű sérülést szenvedtek. Később Fejér Domonkos motorkerékpárversenyző kerékpárjával az egyik utkanyarolóban felborult. Fejér az esés következtében jobb lábát törte és agrażykódást szenvedett. Stanzel György műegyetemi hallgató motorkerékpárjával szintén felfordult és jobb kezét törte. Még a versenyek előtt, a tréning alkalmával, Esterházy Antal hereg autómobilja felborult és maga alá borította a fiatal hereget. A hereget a mentők beszállították a Park-szanatóriumba, ahol orrossöntőrest és más számos törést állapítottak meg. Balázs László motorkerékpárversenyző a tréning alkalmával lebukott gépéről és könnyebben megsérült.

Hat évvel ezelőtt megirta, hogy megölik. A franciaországi Nantes város törvényszéke érdekes pert tárgyal. A per vádlottja egyelőre ismeretlen. Még tavaly történt, hogy valaki bosszúból meggyilkolta Jean Galmot francia képviselőt. Guayana francia gyarmat követét. Galmot képviselőt állítólag politikai ellenfelei mérgezték meg. A képviselő évekkel ezelőtt regényt írt, amelyben saját egyéniségét örökítette meg és megjósolta benne halálát is. Most a törvényszékre hárul a feladat, hogy megállapítsa, hogy ki gyilkolta meg Galmot képviselőt.

Revolverrel lötte ki rossz fogát. Artilleró spanyol városkában történt, hogy Don José munkás, amikor már semmi-lyen csillapítószert sem szüntette meg a fogfájást, revolverrel kilötte szájából a rossz fogat. A golyó szétzúzta a munkás állkapcsát, de állítása szerint ezt a csekélységet könnyen elviseli a fogfájás helyett.

Mayer miniszter négyezer pengőt adott a szegvári Gazdakörnek. A szegvári első tanyai gazdakör a közeljövőben népházat épít. A népház felépítésére Mayer János földmívelésügyi miniszter négyezer pengőt adományozott a körnek. A község azzal járult hozzá a népház megteremtéséhez, hogy a szükséges telket ingyen bocsátja a gazdák rendelkezésére. A kör tagjai magukra vállalták a szükséges építőanyagok beszerzését és ingyen fuvart és napszámot ajánlottak föl a népház fölépítéséhez.

Elevenen elégett egy soffőr. A Salzburg mellett lévő Alpettin városka állomásán az egyik sörgyár teherautómobilja, amelyet Moser István soffőr vezetett, összeütközött az egyik tolató szerelvényel. A teherautó teljesen összetört és a soffőr a motorszekrény és az ülés közé préselődött. A felrobbant motorszekrény benzinjétől tüzet fogott a soffőr ruhája és a szerencsétlen soffőr elevenen elégett. A soffőr megmentésére siető vasutasok közül három szintén súlyos égési sebeket szenvedett.

Ellopták a feje alól üzletének kulcsát. Szűcs Mihály decsi kereskedő feje alól napokkal ezelőtt kilopták nadrágját, kivették belőle üzletének kulcsát és kifosztották a kereskedő üzletét. Lendvai István napzámos és Főfai István béres most jelentkezett a székszárdi rendőrségen. A két ember egy zsák dohánnyárt hozott a rendőrségre azzal, hogy a dohánnyárt a decsi országot mellett találták. A rendőrség megállapította, hogy a dohánnyárt Szűcs Mihály kereskedéséből való. A további kutatás során kiderült, hogy Lendvai és Főfai rabolták ki Szűcs üzletét és csak azért jelentkeztek a rendőrségen, hogy a gyanút eltereljék maguktól. A két betörő a jelentkezés után eltűnt.

Gazdaggyűlés Somoskőújfalun. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az elmúlt héten a Faluszövetség alakuló gyűlését *Somoskőújfalun*. A gyűlésen a határmenti községek érdeklődő gazdasági kérdésekről volt szó, különös tekintettel a nehéz hitel-helyzetre. A gyűlésen ott láttuk a község egész gazdaközönsgét, *Csuhá István* vezetésével. A gazdaggyűlést *Gulyás Mihály* tanító hazafias beszédével vezette be, amelyben reámutatott arra, hogy szervezkedés nélkül a falu égetően sürgős kérdései megoldani nem lehet. Utána *Szekeres László dr.*, a Faluszövetség főtitkára, tartott hosszabb előadást a terményértékesítés nehézségeiről, az olasz gazdák értékesítő szerveiről és intézményeiről. Az előadáshoz ifj. *Krepuska Géza* nagybirtokos, *Gulyás Mihály* tanító, *Csuhá István* körjegyző és vitéz *Csáktornyai Béla* szölkak hozza. A gazdaggyűlés elhatározta, hogy megalakítja a Faluszövetség fiókját, amelynek diszelnökei dr. *Sztrungarsky Sándor* államtitkár, a kerület képviselője, *Veres Zoltán* főszolgabíró és ifj. *Krepuska Géza* nagybirtokosok lettek, emőke vitéz *Csáktornyai Béla*, titkára pedig *Gulyás Mihály* tanító. A gyűlés elhatározta, hogy a Faluszövetség útján a határmenti község gazdasági ügyeinek előmozdítása végett megkeresi az illetékeseket. A szöpen sikerült gyűlés *Szekeres László dr.* főtitkár zárószóval ért véget.

Hódoló zarándoklat Pannonhalmára. A Szent Benedek-rend fennállásának 1400-ik évfordulójára a magyar katolikus társadalom nagyszabású zarándoklattal vonult fel Pannonhalmára, hogy hódolatát fejezze ki a rend iránt. A zarándoklatot *Glattfelder Gyula dr.* esanádi megyéspüspök, *Hász István dr.* tábori püspök s a püspöki kar tagjainak képviselői vezették. Pannonhalmán a főszékese gyházban ünnepi mise volt, amely után *Hász István* tábori püspök és *Boros Alán dr.* benecsi plébános beszélt. A délelőtti ünnepség után konferencia volt, amely alkalommal *Strommer Viktorin dr.* főiskolai igazgató, *Haller István* vitéz miniszter és *Glattfelder Gyula* esanádi megyéspüspök tartottak előadást.

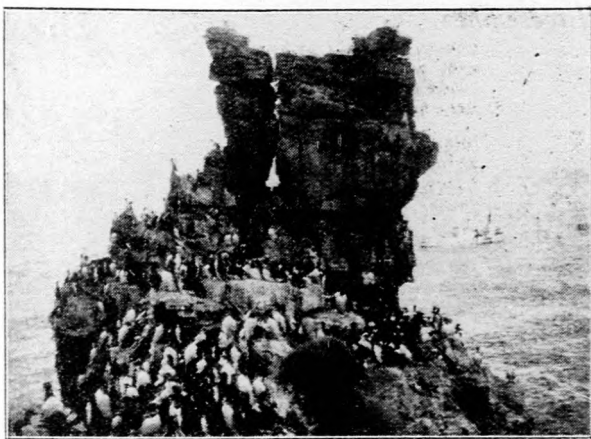
Halálos áldozatok követelt a viharos időjárás. Szeptember hó 22-én, vasárnap, az egész világon óriási vihar pusztított. A szokatlannul szeles időjárás számos helyen halálos áldozatot is követelt. Igy Perzsiában *Trapezant* környékén olyan nagyarányú földrendés volt, amelyben ötven ház elpusztult és több, mint száz ember meghalt. *Basztrata* délolasz tartományban a vihar következtében több folyó kilépett medréről és elárasztotta a vidéket. *Három földmivest magával sodort az ár.* Vihar pusztított Északnémetországban is, ahol számos szerencsétlenséget okozott. Igy *Hamburgnál* a vihar megrongálta az ott állomásozó *Parsifal* léghajót. A német kikötőkben számos esőnakat és kisebb hajót borított fel a borzalmas időjárás. A Kaspj-tavon az itéletidőben fölfordult egy vitorlás, melynek *tizenegy utasa vízbe fullt.*

Ingyen lovat kapnak a gazdák. Az *Országos Testnevelési Tanács* közeljövőben katonalovakat oszt szét az ország gazdaközönsege között. A lovakat azért bocsátja a tanács a gazdák rendelkezésére, hogy a lovas levente-intézményt fejlessze. Azok a gazdák, akik lovakat kapnak, tartoznak az állatot három éven át gondozni és el-tartani, közben hetenként háromszor, három órai időre átengedni a leventegyakorlatok céljaira. A lovak jókarban lévő kilenc, tíz és tizenegy éves huszárlovak. Három évi eltartás után minden kötelezettség nélkül a *ló teljesen a gazda tulajdonába megy át.* Azok, akik ilyen lovat igényelnek, jelentsék be szándékukat a községi előljárásnál, vagy a testnevelési bizottságnál.

Meghalt a magyar felsőház izraelita tagja. *Reich Koppel* felsőházi tag, a budapesti ortodox hitközség főrabijja mult vasárnap hajnalban 91 éves korában meghalt. Az elhunyt főrabbi a zsidó vallástudomány kitűnő művelője volt és 1927-ben mint az ortodox hitközségek kiküldötte került be a magyar törvényhozás felsőházába.

Hárman haltak meg a nyitvarmaradt sorompó miatt. A felvidéki *Nagytapolesány* mellett mult kedden halálos kimenetelű autószerencsétlenség történt. Egy nyitral autó a vasuti útjárónál összeütközött a Tapolesány kerestül haladó tehervonattal. Az autó teljesen darabokra tört s a bent ülő utasok: *Gál Timót* hivatalnok, *Ambrus Pál* jegyző és *Kenessy István* sóffőr *szörnyethaltak.* A szerencsétlenség az idézte elő, hogy a vasuti sorompó nem volt leeresztve.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószér, mely fertőzőbetegségeket plántál az illető állatfaj közé és csak a patkányt pusztítja el. Napjában utánvéttel szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

A pinguinek szigete.

Az északi Jeges-tengerben van ez a magányosan álló, fureca alakú szikla-sziget, melyen a pinguinek százaai tanyáznak.

Mit csinálnak egy főnyereménnyel a szerencsés nyertesek? Egy osztálysorsjegy főurasító érdekes statisztikát állított össze, hogy mit csináltak a sorsjáték nyertesei a hirtelen nyakukba szakadt sok pénzrel Kiderült, hogy a pénz hatása jellem, vérmérséklet, foglalkozás, műveltség szerint egészen különböző.

Egy tanító például, aki 80.000 pengőt nyert, azonnal elhagyta szolgálatát, vett egy kis házat, földet, jámbor ember lett, sok szegényen segített, pénzt arra fordította, hogy minden buesim részvevőhessen és minden bucsujáróhelyet lehetőleg felkereshessen.

Egy sóffőr viszont, aki 60.000 pengőt nyert, már sokkal üzletiesebben fogta fel a dolgot. Kiszámította, hogy évi bére és borralalója jóval több, mint nyert pénzének a kamatai, tehát megmaradt régi foglalkozása mellett és pénzének nagy része most is a bankban fekszik.

Egy kávéház-tulajdonos elitkolta a családja előtt, hogy megítötte a főnyereményt, nehogy az embereknek esetleg nagyobb köre szerezzen tudomást a dologról. „Ha megtudják, hogy ilyen gazdag vagyok, irigykedni fognak rám”, mondta.

Egy péksegéd 20.000 pengőt nyert. Mikor a hírt megkapta, nyugodtan visszament a műhelybe és ott dolgozott hajnalig, mert nem akarta előbb felvenni a pénzt, amíg napi munkáját be nem fejezte.

Egy állami hivatalnok, aki egy főnyereményt nyert, annak azt tanácsolta egyik barátja, hogy vonuljon vissza és éljen a tőkájéből. A tanácsot nem fogadta el, megmaradt hivatalában, mert úgy találta, hogy munkátlannul megölné az unalom.

Egy kereskedőnek egyenesen a fejébe szállt a pénz, amit nyert. Diszes palotát épített és a bejárat fölé márványtáblát tötetett. A táblán olvasható volt, hogy a palota a sorsjátékon nyert pénzéből épült.

Egy leány nem tudott férjhez menni, mert nem volt meg a hozományja. Megtakarított pár pengőért vett egy 1/8 sorsjegyet, mellyel nemrég nyert oly nagy összeget, hogy hozományja, férje, lakása lett egyszerre és ma boldog családanya.

Egy kisgazda nyert szintén egy nagy összeget, vett magának egy birtokot és most is gazdálkodik.

Egy takarítónő, ki pár év előtt nyerte a főnyereményt, vett születési helyén kis házat, földet és boldogan él családjával együtt.

Egy gazdag ember nyert 120.000 pengőt. Fele összeget különböző jótékony intézeteknek ajándékozta, a többit pedig világméköriül utra használta fel.

Egy szegény asszony, kit már gyerekeivel együtt a lakásból is ki akartak tenni, 1/8 sorsjeggyel nyert 30.000 pengőt és így egyszerre megszabadult a további nélkülözéstől.

Egy fodrász nyert 24.000 pengőt, adósságait kifizette, üzletét megnagyobbította és fényesen berendezte.

Hívesemhez.

Tiporjak az élet utját,
Mely göröngyös és mostoha.
Csodáljuk az élet multját,
Mely nem jön vissza már soha.

Jött a szép tavasz, jött a nyár,
Mosolygós ajkunk összeért.
Közeleg az ősz s tőlünk már
Elsodorja a szép reményt.

Nem hívesem! Jön még tavasz!
Igaz, hogy nem lesz oly mesés,
Lesz még nyár és boldog vigasz!
Nem lesz majd mindig szenvedés...

Karjaim még kitérülnek,
Lelsz még köztük pihenést.
Hű szíveink még dobognak
S vissza dobogják a reményt.

Haladunk az élet utján,
Ismeretlen szép jövő felé.
Áttörünk a keserű fájón
S ajkunk a mosolyt megleli.

És ha eljön az ősz újra,
Mely elhervasztja életünk,
Egymástól békén búcsúzva
Azért ott is, együtt leszünk!

TAKÁCS GÁBOR (Tihany)

A Magyar kir. osztálysorsjátékot a pénzügyminiszter megbízásából a Pénzügyi Központ rendezel és bonyolítja le. Október 26-án kezdődik az új osztálysorsjáték. A sorsjegyek mennyisége 84.000, a nyereményeké 42.000, tehát minden második sorsjegy nyer! A nyeremények összege közel 8 millió pengő. Sorsjegyek hivatalos ára: Egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő az összes budapesti és vidéki főarúsítóknál. Jutalom 300.000 pengő, főnyeremény 200.000 pengő, ugy. hogy a legnagyobb nyeremény 500.000 pengő készpénz. Kisorsolás alá kerülnek továbbá 100.000, 50.000, 40.000 pengő, stb. nyeremények.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október hó 6-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Jászdósa (sertésvásár bizonytalan), Kötégyán, Tiszaföldvár. — Kirakodóvásár: Mezőberény, Mád.

Október hó 7-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Csögle, Dombrád, Fadd, Forró, Győr, Kerekegyháza, Kisbárapáti, Letenye, Mágocs (sertésvásár bizonytalan), Mohács, Moson, Öskü, Pécs, Püspöknádasd, Sajóvárvány, Sárkeresztúr, Tinnye. — Lóvásár: Sopron. — Marha- és kirakodóvásár: Nagyesákány. — Állatvásár: Dévaványa, Eger.

Október hó 8-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Gáva, Gönc, Kégy, Mihályi, Nagyecsed, Rakaca, Tarpa, Tápióbrácska. — Állatvásár: Sátoraljaújhegy. — Kirakodóvásár: Dévaványa.

Október hó 9-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Báté (sertésvásár bizonytalan), Godisa, Morág, Nagyarsány, Nagykonyi, Tiszaroff, Tótvázsony.

Október hó 10-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Majs, Mezőcsát, Páka, Pálháza, Pellér. — Állatvásár: Mezőkövesd.

Október hó 11-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Egerág, Kurd (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és sertésvásár: Szarvas.

Október hó 12-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Besenyszög. — Állatvásár: Elek, Hódmezővásárhely. — Lóvásár: Szarvas.

SZIVÁRVÁNY.

Kakasviadal.

A hó vastagon lepte az Andrássy-utat. Az öreg utcaseprő óvatossággal kapargatta a kövekre fagyott havat. Ugy látszott, mintha a havon kívül nem érdekelte volna semmi.

A tejesasszony fázós lankadsággal igyekezett a kirakatok előtt. Nagykendőjét jól magára csavargatta, hogy csak a szeme, meg az orra hegye látszott ki belőle. A tejeskanna nyikorogva lóbálózott a karján. Hol ennek a járókelőnek ment neki, hol amazzal ütközött össze.

Hirtelen jökedve kerekedett s elhatározta, hogy megiszik egy pohár forró teát.

A bormérés az utca másik oldalán volt, balra-átot csinált és nekivágott a sikos kocsiútnak.

Az utcaseprő lassu tempóban tologatta a lapátját.

Az asszony utja éppen előtte vezetett el. Mikor eléje ért, — a lendülettel-e, vagy mitől — a föld hirtelen kicsuszott a lába alól s mire jóformán még elsikithatta volna magát, kannástól, nagykendőtől együtt hanyatt esett, a lábai pedig egyenesen az utcaseprő orrát akarták berugdalni.

Az öreg, közel huszonöt éves utcaseprő mivoltában sok furcsaságot látott, de most, hogy a tejesasszony ilyen panorámiásan eléje tottyant, úgy megdöbben, hogy ijedtében az ő szakavatott talpai alól is kicsuszott a föld s ő is hanyatt esett.

Aztán ő is feltápáskodott, meg az asszony is. Egy ideig önmagukkal voltak elfoglalva, tapogatták a fájós részeket, morogtak, nyöszörögtek, aztán az asszony hirtelen kitört:

— Az ördög vigye el magát! Miért ejtetett el?

Az utcaseprő nagyot nézett:

— Már, hogy én?

— Maga ám! Nekem tolt a lapátját. Most letagadja!

— Ejnye, — mérgesedett meg az utcaseprő — még maga beszél! Hiszen maga ejtetett el engem. Mellbe rugott a tutujával. Azért estem el.

Erre már az asszony haragra lobbant és rettentő lármát csapott.

A következő percben annyi volt az ember, hogy a közlekedés is megakadt. Az asszonyok a tejes pártját fogták, az emberek az emberét. Végre előkerült a rendőr. Majd ő kideríti az igazságot.

Ki is derítette volna, ha az olyan könnyen ment volna, mint gondolta.

Ha az asszonyt gyanúsította, akkor — ahány asszony csak volt a tömegben — minden ellene támadt. Ha viszont az utcaseprőt gyanúsította, akkor meg az emberek ígértek neki minden jót.

Izzadt, mint a verembe került kutya. Végre nagyot fújt és nagy kinjában ráordított a két emberre:

— Oszolj!

Megrándította a vállát, aztán ellépedett a sarokra.

A tömeg — minthogy a további látványosságra már kilátás nem volt — oszladozni kezdett. A kocsi elindultak, az autók elszaladtak. Csupán csak a tejesasszony maradt ott és vele szemben az utcaseprő. Ők még nem intézték el a maguk dolgát.

Egy ideig farkasszemeztek, aztán az utcaseprő kezében meglendült a lapát és hátra suhintotta az asszonyt. Ugyanakkor a tejesasszony kezében meglódult a tejeskanna s fejbédöccintette az utcaseprőt. Mindez egyetlen szó nélkül történt.

Aztán az asszony átszaladt az uton, az utcaseprő meg utána fenyegetett.

A rendőr pedig állt a sarkon, látott mindent a sisak alól, de nagyokosan még idejében elfordult, nehogy neki kelljen megint közbelépnie, ha netán ismét közelharc fejlődik ki a felek között.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol lehet vásárolni szudáni fűmagot? 2. Mikor vessem azt? 3. Hány fiút vesznek föl egy-egy községből a téli gazdasági iskola ingyenes helyére? (K. K., Alsómocsolád.)

Felelet: 1. Szudáni fűmagot a tavasszal meg csak Mauthner-érg árusított kilogrammonként 1 P 50 fillérért. Ez idén már több gazda termelt magot, kik most csépelik ki. Az ár még nem alakult ki. Minthogy majd a tavasszal kell vetni, várjon a megvételre és újév tájban tegyen kérdést hozzánk újból, ha addig a vidéken nem találkozik gazda, kitől vehetne magot. 3. Egy községből több ifjút is felvesznek a téli gazdasági iskolába; tandíjat nem kell fizetni, de ellátásáról mindenki maga kell, hogy gondoskodjon.

Kérdés: Gazdaságos-e tisztán konkolyt és vadrepcét termesztetni? (Diósbényi olvasó.) — **Felelet:** Semmiesetre se volna gazdaságos konkoly és vadrepcé termesztése, mert takarmányértékük, illetőleg olajnyereményük sokkal kisebb, mint művelési növényeinké, másrészt vetékes terjesztői lennének az ilyen földek a gyomoknak.

Kérdés: Hogyan lehet kézfejről átűntetni az apró szemölcsöket? (T. L., Alsódobos.) — **Felelet:** Többféle gyógyítási módot szoktak alkalmazni, mi mást nem tanácsolhatunk, mivel nem ismerjük pontosan a helyzetet, minthogy menjen el orvoshoz. Sokkal jobb megelőzni a bajt, sem mint pepeselni a szemölcsöket, mert igen könnyen vérmérgezést kaphat.

Kérdés: 1. Hány pengőt ér jelenleg az 1916-ban takarékbanktól tízezer korona? 2. Szükséges volna-e takarékkönyvet kezelési végett Amerikából hazaküldeni? (G. K., Mibauke.) — **Felelet:** 1. A valorizációs törvény a takarékbetéteteket nem értékelte át, így sajnos a betett tízezer korona csak papírértékűt ér, ez pedig a mai pénzben nyolc fillér. 2. A fenti összeg kezelése miatt nem érdemes hazahoztatni, mert többbe kerül a postaköltség, mint amennyit az egész betét ér.

Kérdés: Mit tehetünk az ellen, hogy az elfogott ebeket ne az utcán régezzék ki? (Egy állatbarát.) — **Felelet:** A sintér eljárása ellen a községi előljárásságnál, vagy a képviselőtestületi közgyűlésen kell szót említeni. Elzárlat ideje alatt azonban felügyelet nélkül ebek az utcán szabadon nem csatangolhatnak.

Kérdés: Saját szükségletemre dinnyét vettem a tavasszal. A dinnyék között kilenc óriás is termelt, többek között az egyik 35 kilogrammos. Hol lehetne az ilyen dinnyéket jól értékesíteni? (Sz. G., Kunhegyes.) — **Felelet:** Kisebb mennyiségű dinnyét a legközelebbi város piacán lesz legjobb értékesíteni. Nagyobb mennyiség (vasutikoesi vagy hajórakomány) értékesítésénél ajánlható csak a budapesti piac felkeresése.

Kérdés: Hogyan kell a vadszőlőt ültetni és hogyan kell azt trágyázni? (G. L., Parad.) — **Felelet:** A diszvadszőlő (Ampeopessis) vesszőit tavasszal metszik 20–25 cm. hosszúságban. A vesszőket jól megmunkált talajba 40 cm. sor- és 4–8 cm. növénytávolságban eldugdoszuk oly mélyre, hogy egy rügy maradjon a talaj színe felett. Nyáron szorgalmasan öntözzük őket. Így meggyökeresednek s ősszel a végleges helyükre (a ház falához) ültethetők át.

Kérdés: Mintagazdaságot akarok létesíteni, hova forduljak? (T. J., Zádor.) — **Felelet:** E célból forduljon a járási gazdasági felügyelőhöz. Az ő javaslata alapján történik a mintagazdaságok berendezése.

Kérdés: 1. Szerbiából locat akarok behoztatni, mennyi vámot kell fizetni egy ló után? 2. Hol lehet nemesített őszárpát vásárolni. 3. Hol kaphatok friz juhokat? 4. Megterem-e a dinnye vályog talajban? 5. Őszi búkkönyt akarok vetni. Megterem-e az vályog talajon? 6. Milyen műtrágyát használnak buza alá, ahol azelőtt tengerit vettem. A föld frissen volt trágyázva és a talaj vályogtalaj? 7. Hogyan lehet irtani a békarokkát? (G. Gy., Kiscsaszar.) — **Felelet:** 1. A ló behozatalt vámja 50 aranykorona. 2. Nemesített őszárpát kapható a Vetőmagnemesítő Rt.-nél Budapest, Mérleg-u. 3. Ára az árpa piaci ára és 50 százalék nemesítői felár, azaz másfélszer annyiba kerül, mint az árpa piaci ára. 3. Friz juhokat talán még ad el a gazdasági akadémia Magyaróváron, vagy a főhercegi uradalom Magyaróváron. 4. A dinnye vályogtalajban is megterem. 5. A vályogtalajban újabban az őszibúkköny helyett a pannonbúkkönyt vetik, mert ez fagyállóbb. Magva kapható a Hatvani növénynemesítőnél Hatvan, Nagytelek pusztá. Egy holdba vessen 60 kg. pannonbúkkönyt, 10 kg. biborheremagot és 40 kg. búzát. Így jó takarmányt kap. 6. Vetés előtt 200 kg. szuper-

foszfátot szórjon el. 7. A békarokkát azzal lehet irtani, ha minél többször kapáljuk vagy szántjuk földjét, így zöld részeit elpusztítjuk, miáltal a földalatti szár megfűlad s a növény elpusztul. Ha a föld nedves, a felesleges talajvizet árkokkal vagy alágesevekkel el kell vezetni.

Kérdés: Lakást vettem ki azzal a feltétellel, hogy poloska nincsen a lakásban. A háziasszony kijelentette, hogy nincs a lakásban, erre én beköltöztem. Már az első nap láttam, hogy a lakás poloskás, a háziasszonyt levélben azonnal értesítettem erről és elköltöztem. A házbért visszakövetelhetem-e? (Egy előfizető, Budakalász.) — **Felelet:** Ha úgy állapodott meg a háziasszonnyal, hogy amennyiben poloska volna a lakásban, ön ezen a címen a lakást felmondhatja, úgy a házbért jogosan követelheti vissza.

Kérdés: 1. Mi a címe a Fordson-tractor gyárosának? 2. Hol lakik Budapesten Hungady Ferenc gróf? (D. I., Somogy-sz.) — **Felelet:** 1. Henry Ford, Detroit Mich. U. S. A. 2. Budapest, II. Érmelléki-utca 13.

Kérdés: Hol lakik S. C. m. kir. honvédszázad őrnagy? (Előfizető, Mándok.) — **Felelet:** Nem volt megállapítható. Tessék a m. kir. államrendőrség budapesti bejelentő hivatalához fordulni. Onnan megírják, a levélhez tessék hatvanhat fillér értékű bélyeget mellékelni.

Kérdés: Mi a mai értéke az 1924. év januárjában kölcsön adott tíz métermázsá buzának, ha még évi tíz százalék kamatot is felszámolták? (I. L., Vásárosfalva.) — **Felelet:** Akkor a buza ára métermázsánként 94.000 korona volt. Mai pengőértékben körülbelül 28 pengő. A tíz métermázsának mai értéke, akkori árfolyamon, hozzászámítva a tizszázalékos kamatot: négyvisszáz pengő. Kamatos kamattal ennél több.

Kérdés: 1. Hány holdtól kezdve kell fizetni jövedelemadót? 2. Mennyi egy hold földnek az adója? — **Felelet:** 1. Az évi 900 pengőn alóli jövedelem adómentes, gyermekek száma szerinti ezen összeg 100–100 pengővel emelkedik. 2. A földadó kulcsa a kataszteri tiszta jövedelem 25%-a, az 1929. XXIII. t.-c. szerint azonban 1929 január 1-től kezdve már csak 20%-a.

Kérdés: Hogyan lehet az arcbőrben lévő apró fekete pontokat (mitesszereket) eltávolítani? (T. J., Csanádapáca.) — **Felelet:** Általában használatos a következő gyógymód: langyos vízzel és szappannal való mosakodás után a fekete pontokat, amelyek nem egyebek, mint a bőr lukacsáiba (pórusaiba) lerakódott zsír- és porzemek, kinyomjuk. Vigyázni kell, hogy teljesen tiszta kézzel nyuljunk arunkhoz, nehogy megfertőzzük a bőrt. Minden könyvet beszerezhet kiadóhivatalunk utján. Főlegesen más könyvkereskedőhöz fordulnia.

Kérdés: Lehet-e olyan térképet kapni, amelyen Zala-, Somogy-, Veszprém- és Fejér vármegye található? (H. S., Csökölly.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban megkaphatja mind a négy vármegyének térképét, amelyet azután egy kartonlapra felragaszthat. A térkép darabja 1 pengő. Rejtvényére szerkesztői üzenetben válaszolunk.

Kérdés: A fiam hat elemi iskolát végzett és most 17 éves. Szeretném, ha a gyerek katonazenész lenne. Hová forduljak? (B. P., Mezőhegyes.) — **Felelet:** Forduljon az Önhöz legközelebbi eső (Szeged, Csongrád, Szolnok, Nyiregyháza, Debrecen stb.) honvédelmi vezérparancsnokságához és érdeklődjék fiának felvétele végett. Bármilyen kottát beszerezhet kiadóhivatalunk utján.

Kérdés: 1. Hol van a Köztelek kiadóhivatala? 2. Melyik újság közül pályázatokat? 3. Mi szükséges ahhoz, hogy valaki vasúti kalauz, vagy mozgópostás lehessen? (Hű előfizető, Kiskomárom.) — **Felelet:** 1. Budapest, IX. Üllői-ut 25. szám. 2. Országos Pályázati Közlöny, Budapest, VII. Csik-utca 3. sz. 3. Tekintettel arra, hogy a vasútnál egyelőre felvétel nincsen, nem igen számítat arra, hogy bejutt az államvasúttakhoz. Hogy mozgópostás legyen, ahhoz a magyar királyi postavezérgazgatóságnál kell pályáznia. Érdeklődjék a postavezérgazgatóságnál, vagy esetleg valamelyik postaigazgatóságnál.

Kérdés: 1. Hol lehet használt motorkerékpárt vásárolni? 2. Lehet-e úgy használni a rádiót, hogy csak télen hallgatom, nyáron pedig nem? (T. D., Nagyatny.) — **Felelet:** 1. Használt motorkerékpárt csak alkalmilag, egyes szerelő cégeknel lehet vásárolni. Nem igen ajánlatos, mivel nem tudja, voltaképpen mit vesz. 2. Lehet, de a leszerelés után még két hónapig kell fizetni a használati díjat. Tehát, ha csak két hónapig nem akarja használni a rádiót, nem érdemes felmondani a használatot.

Kérdés: Mennyi vámot kell fizetni a Németországból behozott használt vadászfegyverért és kerékpárért? (G. Gy., Kiscsaszar.) — **Felelet:** A kértzett tárgyak után suly szerint kell fizetni a vámot. Irja meg, hogy hány kiló, akkor megadhatjuk a közelebbi felvilágosítást.

Kérdés: Kivetették az adómat, mindig rendszeresen fizetem és most kamatot követelnek. Hova forduljak? (Hű olvasó, Jákó.) — **Felelet:** Az adót kamatmentesen február, május, augusztus és november 15-ig lehet befizetni. Ezen időn túl hat, illetve a tartozás összegéhez képest, tizenkétszázalékos kamatot számítanak. Ha azonban úgy látja, hogy tévesen számítják az adóhivatal a kamatot, úgy forduljon panaszával az illetékes pénzügyigazgatóságához.

Kérdés: 1. Mitől lesz a sajtban kukac? 2. Mikor kell törésíteni a leandert? 3. Hogyan telettessem a tavaszi ültetésű bokorrózsát? (K. J., Jászberény.) — **Felelet:** 1. A sajt kukacok ott vannak, ahol a sajt készítésénél nem tartották meg a szükséges óvintézkedéseket. Ez megakadályozni úgy lehet, ha a sajt kamrárt sötétben tartjuk és nyílása elé (ablak, szellőző) léghálókat szegünk. A kukacokat elpusztítani nem lehet, a meglepett részeket le kell vágni és a sajtot eladni — olcsóbb áron. 2. A leanderről vett életerős hajtásokat vízbe kell dugni s mikor a metszlap körül gyökerek törnek elő, humuszos földet tartalmazó cserépbe ültetni és szorgalmasan öntözni. 3. A bokorrózsákat, mielőzt azokról a levelek leperegtek, porhanyó földdel letakarjuk (ugy, mint a szőlőt), oly magasan, hogy legalább 5—6 rügye a földtakaró alá kerüljön. Elegendő, ha a tavaszi nyitáskor 5—6—8 ép rügyet találunk, mert a vesszőket tavasszal ugyanis rövidre kell visszametszeni.

Kérdés: Hogy készítik az aszubort? (N. J., Ábrahámhegy.) — **Felelet:** Az aszubor készítése céljából kedvező időjárás mellett a szőlőt csak október végén kezdik szüretelni, midőn a szőlőszemek egy része megráncosodik, megaszik. Ezen aszuszemeket nagy gondnal kiválogatván, egy kádba teszik, melynek fenekére egy lúdtoll van illesztve. Az aszuszemek saját nyomása folytán a toll végén mézédés szőrp csereg le, mely az ugynevezett esszenciát adja. Az aszuszemeket most annyira összetapossák, hogy az barnásszínű lekvárrá lesz s azután jóféle mustot öntenek rá. A must 8—24 óráig áll az aszupéle (100 liter mustra számítva 30—150 liter szőlőpépet), miközben többször felkeverik, azután leszűrik a törkölyről és erjedni hagyják. Az aszútörkölyre újabb mustot öntve, a másolást nevezett, aszuszert bört nyerik. A must ily módon az aszuszőlőben levő cukortartalommal gazdagulván, kiejedni nem bír s benne legfeljebb 20 százalék cukor erjed el szeszé, a többi cukor visszamarad a borban. Innen az aszuborok jellemző töménysége és édes íze.

Kérdés: Hol kaphatok faj házi nyulat és fajbaromfit? (Hű előfizető, Cegléd.) — **Felelet:** Doktor Gyula körjegyzőnél. Szilvásváradon. A négyhónapos bécsi kék óriás nyul darabja 6 pengő, fekete rút nyul 6 pengő, április hónapi Rode-Island red kakas 6 pengő, jérce 5 pengő, fekete lagshankakas 6 pengő, jérce 5 pengő.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1913. évbéli 687 koronának? (Uj előfizető, Bogyoszló.) — **Felelet:** Hétszázhatvan kilenc pengő 44 fillér.

Kérdés: Hol lehet tenyésztésre alkalmas házi nyulat beszerezni? (R. I., Szentotternya.) — **Felelet:** Olvassa el „Hű előfizető Cegléd” címen közölt válaszukat.

Kérdés: Hol kell jelentkezni a folyamórséghez való felvételre? (T. I., Albertfalva.) — **Felelet:** Budapesten, a magyar királyi folyamórség parancsnokságánál, III., Laktanya-utca 33.

Kérdés: 1. Hol kaphatok kerékes kocsilyát? 2. Kapható-e az ezévi nyomdászévkönyv? 3. Némrégiben egy elbeszélést küldtem be a szerkesztőséghez, megkapták-e és közlik-e? (K. J., Hajdusoboszló.) — **Felelet:** 1. Minden nagyobb vaskereskedésben. Beszerezhet a Hangya utján is. Pesten kaphat Kertész Tódor cégnél, Budapest, IV., Kristóf-tér 6. sz. 2. Megkaphatja kiadói hivatalunk utján. 3. Megkaptuk, nem közölhetők. Kivánságára és póstabélyeg ellenében visszaküldjük. Egyébként sok szépség és gondolat van benne, de még nem íti meg azt a mértéket, amit mi az elbeszélésekkel szemben felállítottunk.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz., II. em. 207.) közlése szerint

munkát keresnek:

1. Csapatok:

Ribárszki Pál 150 munkással őszi munkához, summás vagy akkord bérre, Tótkomlós V. 394., Békés vm. — Tóth Márton (Kontra) 80 munkással répaszedéshez kat.-holdanként 32 P és

élelmezésért, de más gazdasági munkához is, Szentistván, Borsod vm. — Czégyel György 100—120 Heves- és Pestvármegyei munkással minden őszi munkára. Bér megegyezés szerint, Budapest, I., György Aladár-u. 20. — Szojka György 100—120 munkással burgonya- és répaszedéshez summás vagy akkord bérre, Békéscsaba, VI., Szilágyi D. u. 22. sz. Békés vm. — Kiss József 100 munkással: cukorrépát szed 100 ölenként 8,5 kg. buzaértékért és heti élelmezésért, mely 6,5 kg. kenyérliszt, 2 kg. főzöliszt, 1 kg. szalonna, 5 kg. burgonya, 0,5 cukor és 2 kg. főzöliszt, Rákóczi-ut 62. Csanád vm. — Koczka István 100 munkással: cukorrépaszedést 1200 öler 32 P-ért, burgonyaszedést 1200 öler 36 P-ért, tengeritörést tizedén, mindig élelmezés mellett vagy summás bérért is. Kistálya, Fő-ut 139. Heves megye. — Oravecz Mátys 120—150 munkással répaszedést magy. holdanként 150 kg. buzaért és élelmezésért, Nagybánhegyes, Csanád vm. — Hégyel István 150—200 munkással répa-, burgonyaszedés, tengeri töréshez, Békés, I., Vashalom 210. — 1258 munkás cukorrépaszedéshez kat.-holdanként 36—40 P, burgonyaszedéshez 36 P, takarmányrépaszedéshez 20 P, tengeri töréshez részért 11-dén élelmezés mellett. Havi fizetés: I. oszt. munkás 180 kg. buza, 6 P, élelmezés, II. oszt. munkás 130 kg. buza, 3 P, élelmezés. Hatósági munkaközvetítés, Mezőkövesd, Községháza.

2. Egyesek:

Szilágyi Márton 2 éves, családos, gépészkovács, traktorkezelő, két évi gyakorlattal, Kömpöcz, 85. sz., u. p. Kiskunmajsza, Pest megye. — Frey Erzsébet főv. kert. isk. végzet, öt évi gyakorlattal, Fajbaromfi település, Szentendre, Borpince, 8. sz. — Lengyel Ferenc 31 éves, családos földmivesséskolát végzett, öt évi gyakorlattal, ispán, gazda, magtárósnak, munkafelügyelőnek, Kaposvár, Kanizsa-utca 15. Somogy vm. — Varga Tibor erdőőri helyet keres, Eferding, Ob.-Oesterreich. — Papp István gépészkovács, Felsőzsolca. — Nagy Ferenc 20 éves, nőten, igazkocsisnak, bentkosztra, Adács, Heves vm. — Darrasi János kanácsszámadó, 26½ évi gyakorlattal bizonyítványok, Gádoros, Békés vm. Kinizsi-u. 37. — Kehrer József 28 éves, nős, gépészkovács, lovasaló, gépek, eszközök javítása stb., minden munkára, Gödöllő, Erdő-utca 8. — Greksa István 49 éves, családos, szakképzett szőlőkezelő pincemester, 22 évi gyakorlattal jó bizonyítványok, Kispeszt, Nyári Pál-u. 14. — Zachár Flórián 29 éves, nős, (leszerelt csendőrszakszervező), munkafelügyelő mezőőrnek, s. erdőadórnak, Budapest, VIII., Futó-utca 52. fsz. 25. — Id. Dudoma Lajos 58 éves, családos, kovácsmester, (széks. nélkül) lovasaló, kocsi és összes szerszám készítésére, Békásmegyér, Hegy-sor-utca 1. — Ifj. Dudoma Lajos 30 éves, családos, géplakatos, gőzgép- és motorkezelő, Budapest, VIII., Szépvölgy-u. 15.

Munkást keresnek

a következő uradalmak, gazdaságok és birtokosok:

1. Csapatok:

Fábián Mátys mérnök (Szekszárd, Vörösmathy-u. 2. sz., Tel. 53.), csatornamélyítési és zélesztéshez 300 kubikost, csak áso-lapáttal. — Erzsébetmajori bér gazdaság (Hegyeshalom, Mező vm.), tengeri-, árpa- és burgonya betakarításához 40 munkást. — Braun bér gazdaság (Bicske, Fejér vm.), tengeritöréshez, répaszedéshez 80 munkást. — „Magraktár” (Budapest, II., Széná-tér 1.) Pest környékéről 60 nő-leány munkást borsó válogatásához, mintegy három óra, méternázásunként három pengőért.

2. Egyeseket:

Krén István (Budapest, I., Diana-ut 7.) egy tehénes fejőst. — Sarkadi István (Mátészalka) egy feles kertészt. — Szemző Ernő bér gazdasága (Leányvár, Esztergom vm.), egy gazdát, 4 kocsiat, 1 kanácsszámadót és 1 tehénfejőst. — Bertleff Endre (Alpár, Pest megye), hat hold szőlő minden munkájának elvégzéséhez egy szőlőmunkást, lovak és tehének mellé minden munkára egy gazdasági eszelőt. — Gaál Elemér ny. műszaki tanácsos (Bánhida, Komárom vm.), november 1-re egy 40—50 éves szőlőkezelőt, ki gyümölcsös kezeléséhez is ért. A szőlő 12 hold. Lakást, fűtést, kertet és 1200 négyzetlő földet ad, egyebet megállapodás szerint. — Csulag Vilmos (Nyársapát, Pest vm.), egy nős, kiscsaládú vincellért 10 hold szőlő kezelésére, újvire. Írásban kell jelentkezni a munkaadónál. — Braun bér gazdaság (Bicske, Fejér vm., budapesti iroda: Markó-u. 7.), tíz konvenció fejőst tehénészetbe, egy konvenció kocsiat, egy konvenció vizsgázott gépészt szívógázmotor és villanyüzemhez.

Gyűjtsünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

hó I fő vizesés
(- lória) (- r) (- gara)

(Beküldte Sz. Balázs Zoltán Debrecenből.)

2. Betű- és szórejtvény.

o o ik A
(á=ó)

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

3. Szórejtvény.

i
az óra része

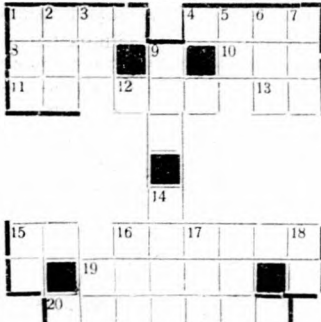
(Beküldte Kardics Jenő Gógánfáról.)

4. Szórejtvény.

mar I puszi A

(Beküldte Mentés István Lentiszombathelyről.)

5. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Hegynek a része. 2. Ravasz állat. 8. Ereinkben van. 10. Rag. 11. Isten... jön! 12. A vak nem... 13. Kis gyerek teszi. 15. Szerszám. 16. Repülőgép vezetője. 19. Erre teszik a ruhát. 20. Álhajak.

Függőleges sorok: 1. A gyermek odajár. 2. Kikötőben van. 3. „R”-rel testrészt. 5. Fém. 6. Baj, ha ez van. 7. Török busa neve. 9. Testrészt. 14. Madár. 15. Nem igazi. 16. Piszok. 17. Ház. 18. Névelő. 19. Tüzelő.

(Beküldte „Vadrózsa” Cserhátszentivánról.)

6. Szórejtvény.

vágjál (- s) a bőra sem most sem máskor N az ÉJ
(o=ü)

(Beküldte Naáz Albert Budapestről.)

7. Szórejtvény.

M női név

(Beküldte Kovács Máté Kaposuláról.)

8. Szórejtvény.

harap szalma

(Beküldte Tarnóczy János Zádorról.)

9. Szórejtvény.

box box kár

(Beküldte Jenci Sándor Soltról.)

10. Szórejtvény.

FON beszél A „Szép város Kolozsvár”...

(Beküldte Walter Antal Bácsalmási-Szőllőkésből.)

11. Szórejtvény.

fegyenc nónius

OLÁH
DA

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

12. Szórejtvény.

fi fi
L

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

13. Betűrejtvény.

fi N I N I O
A N I N I T I

(Beküldte Karli János Sályból.)

14. Szórejtvény.

haját vág ó traktor

(Beküldte legifjabb Balla Ferenc Gyuláról.)

15. Szórejtvény.

halló szerv halló szerv **Visegrád A**

(Beküldte Máyer István Sióagárdról.)

16. Szórejtvény.

gally hajtóeszköz
(r=n)

(Beküldte Máyer Márton Sióagárdról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 43-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

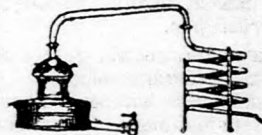
A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: Fekete kézzel fehér pénzt keresnek. 2. Szórejtvény: Házi áldás. 3. Pontrejtvény: A jó lónak nem kell cégér. 4. Szórejtvény: Megy a juhász a számaron, földig ér a lába. 5. Pontrejtvény: Amilyen a mosdó, olyan a törülköző. 6. Szórejtvény: Buvár. 7. Szórejtvény: Szerelmespár. 8. Pontrejtvény: Addig tanulj, míg időd van, hasznát veszed nagykorodban. 9. Szórejtvény: Turáni átok. 10. Pótlórejtvény: Harmsworth Esdmond. 11. Szórejtvény: Tegnapelőtt, holnapután. 12. Szórejtvény: Veszedelem. 13. Pontrejtvény: Budapestének főváros. 14. Szórejtvény: Ösvény. 15. Szórejtvény: Sira-lombház. 16. Szórejtvény: Már én többet nem hiszek a legénynek.

Helyesen megfejtették: Czikk Antal, Vallyon Imruska, Vallyon Klári, Takács Jolán, Boros Mihály, Sz. Balázs István, Lukács Mihály, Vadrózsa, Csellómölki olvasó, Csizmadia Dániel, Vörös Vince, Galambos Mancika, Kósa Ferenc, Tóth Sándor, Boa József, Vörös Franciska, Szabó Lajosné, Ács Miklósné, Ifj. Zenniczky András, Kardics Jenő, Fehér József, Nagy Lajos, Pintér János, Péter Teruska, Henczer János, P. Lipótki Ferenc, Kurucz István, Molnár Lajos, Naáz Albert, Havas József és Takács Mariská, Illés Józsa, Csuka Jolán, Kubus Gyula, Takács Lujza, N. Babud József, Jelinek Mariska és Juliska, Fehér József, Magyar Antal, Stüdinger Erzsike, Tarnóczy János, Rajos József.

Jutalomkönyvet nyertek: Takács Lujza (Bakonyársárhány), Nagy Lajos (Kicsány), Vörös Franciska (Répcelak), Galambos Mancika (Tiszabura) és Czikk Antal (Magyarboly).

A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával jövő héten tesszük közzé.

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára. Kérjen árajánlatot - Nyugattól B villamossal.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(10. közlemény.)

A bíró megcsóválta a fejét:
— Olyan Simon nem lakik a faluban, aki a végén
ipszilont viselne.

A hasbeszélő hahotára fakadt:
— Hiszen az nem ember, — kacagott és magyarázni
kezdte. — A shimmy egy tánc. Pesten ma ezt táncolja
mindenki.

S megtoldotta egy hasbeszéddel:
— Cshuddajjó!
Ismét a rendes hangján folytatta:
— Mikor az ember táncolni kezdi . . .
Mozdulatot tett s közben az ismert dallamot dudolta,
majd szaporán beszélt:

— Isteni valami! Egyenesen gyönyörű!
S lekicsinyelve legyintett:
— A csárdás? . . . Az már régen kimult a divatból.
Visegrádon őrzik a bölények mellett. Az ükőreganyám
sem táncolja már.

Rávágott a gondolatra:
— Az is most iratkozott be a tánciskolába, hogy
shimmyzhessen.

S a hasából véleményt mondott rá:
— Vén banyikókokokokó!

S visszatérve az előbbi hangjára, áradozni kezdett:
— Ha maga azt látná, bíró ur, hogyan szedi a lábát
és hogyan hajlong előre-hátra! A szamárkóro a szélben
semmi hozzá képest!

Széles mozdulatot tett:
— Direkt egy mese!
A bíró ur megszívta a pipáját és megjegyezte:
— Nem láttam még azt a szép táncot.

Bakter is megmondta:
— Magam se. Pedig egész éjszaka járom a falut.

A hasbeszélő oda sem hallgatott, még mindig a
shimmy hatása alatt volt:
— Az ember a figuráktól egyenesen frázis kap, — je-
lentette ki s a hasából megállapította:

— I-deg-zsokk!
A harangozó is véleményt mondott:
— Akkor már igazán szép lehet!

A hasbeszélő kapott az alkalmon és mindjárt ajánlko-
zott is a produkcióra:
— Megmutatom, — szólott és a bíróra nézett. — Jó?

A bíró egykedvűen bólintott:
— Megteheti!
A hasbeszélő áradozott:

— Ha meglátják, többet sohasem járnak a csárdást!
A cigánygyerek felé fordult és intett neki:
— Huzd rá!

A cigánygyerek az álla alá szorította a hegedűjét, az-
tán rákezdett a nótára.

A hegedű vonított, mintha fájt volna neki, hogy a
vonó ráriszált a hurjaira.
A nóta szólt:

— Legszebb tánc a simmi, a simmi, a simmi . . .
A hasbeszélő meglendült, táncolt, ingott, hajlongott,
szinte kéjelgett a nagy gyönyörűségben.

A bíró ur, a bakter, a harangozó nézték, gusztálták,
pipáztak s közben bele-beleszóltak a látványosságba.

A bíró kezdte úgy a második perc közepén, mikor a
hasbeszélő hátrahajolt, hogy a feje majdnem a derekával
egy irányban volt.

De akkor is csak ennyit mondott:
— Ejha, no lám!

A harangozó tréfásan bólintott:
— Szép . . . hát az igaz!
A bakter is kimondta a maga kritikáját:
— Jól szedi a lábát!
Közben, mikor a bugyogós ur már tikkadtra táncolta
magát, abba hagyta a táncot, izzadt homlokkal a bíró felé
fordult és öntelt mosolygással megkérdezte:
— Mit szól hozzá, bíró uram?
A bíró bólintott:
— Megjárja! — mondta tompán s a pipát a jobb szája
széléről a bal szája szélére toltta át.

A hasbeszélő szószerint értett mindent. Nem ismerte
a falusi magyar lelkét, a hallott dicséret elkapatta s na-
gyon barátságos arcot vágott, mikor megszólította a bírót:
— Megtanítsam rá?

A bíró megmozdult. A hasbeszélő ajánkozása belevá-
gott a tisztességébe. Az első pillanatban az volt a szán-
déka, hogy alaposan rendre utasítja a tolakodót. Hogy mer
ez a jött-ment senki a falu birójának ilyen ajánlatot
tenni. De legyőzte indulatát. Mászt gondolt.

A hasbeszélő felé fordult és nyugodtan mondta:
— Engem akar maga megtanítani?

A pipát a szemfogára harapta és mosolyogva legyin-
tett:
— Előbb tudtam én azt a táncot, mint az ur!

A hasbeszélő nagyot nézett:
— A shimmyt? — kérdezte csodálkozva és magában
mosolygott, mert elképzelte, hogy az a csizmás, vastag em-
ber hogyan járhatja ezt a modern táncot.

A bíró bólintott:
— Azt, azt! — felelte. — A simmit, vagy minek hiv-
ják, amit most lejött.

Felkelt az asztal mellől és intett a komédiásnak:
— Jöjjön csak!

A hasbeszélő kicsit furcsán érezte magát. Nem
tudta, hogy a bíró komolyan beszél-e, vagy csak tréfál. De
mikor látta, hogy a bíró u resakugyan táncra készül, sőt
még a karján a kabátja ujját is felhuzza, hogy a tánc job-
ban menjen, megjegyezte:

— Én leszek a nő. Jó?
A bíró ümmentett egyet:
— Miattam lehet, — mondta őszintén. — Mert én
nem vagyok asszony, arról felelek.

A pipát jól a fogára harapta, hogy a rézkupak a hom-
lokát riszálta. Aztán most ő intett a cigánynak:
— Hadd szóljon!

A cigánygyerek rázendített a dallamra, a sátorbeliek
hátra fordultak, így nézték a nem mindennapi látványt. A
bíró pedig megkezdte a táncot.

Eleinte lépett egyet, kettőt, tétovár. mozgott. De csak-
hamar határozottabb mozdulatot tett. Megrázta, aztán
megforgatta a hasbeszélőt, hogy az majdnem hasra esett.
Mikor visszanyerte az egyensúlyát, a bíró ur ismét rázott
rajta egyet, de mindig mérgesebben.

A hasbeszélő eleinte csak tűrte a tánc szokatlan figu-
ráit, de később elgégedetlenkedni kezdett:

— Elég már! Jól van! — mondta egy-egy erősebb
mozdulat után és mindig jobban kiabált. — Eresszen el!
Ne szorítson! Ne rázzon! . . . Hallja!

De a bíró se látott, se hallott, csak táncolt, mint a
forgószél. Minél jobban kiabált a hasbeszélő, annál inkább
rázta, szorongatta, hogy szegény fejének már majdnem a
lelke höppent ki a száján.

TRÉFÁK

VÁSÁR ÉS PIAC

A hosszú élet titka.

Egy faluban élt egy jó módú házaspár, akik boldog életnek örvendtek. Azon gondolkoztak, milyen életmódot folytassanak, hogy hosszú ideig élhessenek. Elmentek tehát a falu legöregebb emberéhez, hogy tanácsot kérjenek.

— Lányom, — mondta a százéves aggastyán — először is hozzád szölk. Az asztalra ne tegyél háromnaposnál fiatalabb kenyeret.

— Te, meg fiam, — fordult a férfihez — három évesnél fiatalabb bort ne tegyél az asztalra és csak minden kilencedik napon nézzetek egymás szemébe.

A férj és feleség megköszönték a szíves tanácsot és hazamentek. Odahaza férjéhez simult az asszony és így szólt:

— Ej, sohase efrázzuk apjuk, éljünk úgy, mint szoktunk.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Jó állás.

— Ön nősilni akar. De van-e állása?

— Hogyne, elnöke vagyok a munkanélküliek egyesületének.

(Beküldte Péter Teruska Kozármiszlényből.)

Miért nem olvas újságot?

— Miért nem olvas újságot, koma?

— Hát, izé, azt mondják, a buta ember hiába olvas.

— No és maga ezt beismeri?

— Hát, hiszen talán igaz is!

— Hej, nem úgy áll, komám! Ha csiszoljuk, az óeskavas is kifényesül s ha nem, a fénys is elhomályosul.

(Beküldte Mentés István Lentiszombathelyről.)

Katonáknál.

Örmester (egy ujonccsoporthoz): Szeretném, ha megértenétek, hogy én nagyon nyájas ember vagyok!

Valamennyi: Igenis, örmester ur!

Örmester: Nagyon nyájas vagyok mindig, kivéve, amikor szolgálatban vagyok. Ott aztán rettenetes zsarnok vagyok! Értitek?

Valamennyi: Igenis, örmester ur!

Örmester: Akkor rendben van! És amint tudjátok... én mindig szolgálatban vagyok!

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlórol.)

Ha majd fölkel.

Javában aludt a cigány, mikor éjfél tájban fölkeltek és tudára adják, hogy meghalt a felesége.

— Jaj, jój, minő szerencsétlenség! Ha majd reggel fölkelek, tudom sokat fogok rini, — válaszolt a cigány és tovább aludt.

(Beküldte Seres Béla Kunágótáról.)

Szeget-szeggel.

— Ki az ördög esenget ilyenkor?

— Én vagyok, kérem szépen. Nema tudok aludni, mert holnap váltót kell fizetnem önnek.

— De hát ez nem olyan sürögő!

— Csak azért jöttem, kérem, hogy megmondjam, nem fizetek és most már ön se aludjék.

(Beküldte Almássy Ferenc Püspökből.)

(Fővárosi árak szeptember hó 30-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (promp) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza: tiszavidéki uj 77 kg-os 21.80—21.95, 78-as 21.85—22.10, 79-es 22.25—22.50, 80-as 22.40—22.65, felsőtiszai 77-es 21.10—21.25, 78-as 21.20—21.40, 79-es 21.30—21.55, 80-as 21.40—21.65, fejefer-megyel, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77-es 20.90—21.05, 78-as 21.00—21.25, 79-es 21.20—21.45, 80-as 21.30—21.50. — Rózs: pestvidéki 15.15—15.30, más 15.15—15.30. — Sörépa: 20.00—22.00, egyéb 17.50—19.00. — Takarmányrpa: 15.25—15.75, elsőrendű 15.75—16.50. — Köles: 11.00—12.00. — Zab: elsőrendű 15.00—15.50, közép 13.25—13.75. — Tengeri: 19.00—19.25. — Repce: 51.00—53.00. — Korpa: 11.00—11.25 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 21.02—21.04, márciusra 23.46—23.47, májusra 24.26—24.28. — Rózs októberre 15.48—15.50, márciusra 17.95—17.96. — Tengeri májusra 17.16—17.18 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta-liszt 40—42, nullás 40—42, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyér-liszt 36—38, hatos 34—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kg-kint Budapesten, minőség szerint: Bab, fehér 46—48, bab, tarka 32—36, baltaécsim 36—40, borsó, express 25—28, borsó, ősi 50—60, borsó, Viktória 25—30, búkköny, szösös 45—50, búkköny, tavaszi 18—20, bitorheremag 60—70, csillagfürtmag 14—16, fehérheremag 100—130, kendermag 39—32, köles, fehér 25—27, köles, vörös 13—14, köles, tarka, hántolásra 12—13, lenmag 50—55, lóheremag, arankatartalom és minőség szerint 70—100, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 105—125, mák 108—112, muharmag 22—24, mustármag 45—50, napraforgómag, fehér 28—31, nyuszapukamag 55—60, pohánkamag, irányár 18—20 pengő.

Abraaktakarmányiac. Árpakorpa 13, buzakonkoly 12.50, buzakorpa 11.50—11.75, buzataktarmányliszt 14—14.50, konkolydara 13.75—14, lenmagpogácsa 25, napraforgópogácsa 21.75—22, répaszelet, szárított 14—14.50, rozskokoly 12, rozskorpa 11.75—12, rozstakarmányliszt 14—14.50, szójababpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 7—7.50, ősi rózsaburgonya 5.50—6, Ella burgonya 5—5.50, hagyma rózsza 5 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6—8—9, réti széna, másodrendű 6.50—7.60, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6, muharszéna 9—11, lucernaszéna 8—13, zabosbúkkönyszéna 10—10, zöld árpa, zabtakarmány 7—7, alomszalma, elsőrendű 4.50—5, alomszalma, másodrendű 4—4.40 pengő métermázsánként.

Szürőmarhavasár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.40—1.56, kivételesen 1.58, másodrendű 1.30—1.38 pengő kilogrammonként élősulyban.

Tenyészmarhák és járműokörök. Elsőrendű belföldi járműokör (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi járműokör (fehér) 0.98—1.02, 1½—2 éves üszök 1—1.04, 1½—2 éves tinók 1—1.04, fiatal friss fejős tehén 1.40—1.50 pengő kg-kint élősulyban.

Vágómarhavasár. Ökor legjobb minőségű 112—120, középminőségű 80—110, gyengébb 60—78, bika, legjobb 106—120, kivételesen 124, közép 88—104, gyengébb 78—86, tehén, legjobb minőségű 102—120, kivételesen 124, középminőségű 72—100, gyengébb 48—70, bivalyok 76, növéndékmárha 72—100, kiesontóni való márha 36—50 fillér kilogrammonként élősulyban.

Sértésvásár. Könnyű sertés 118—132, közepes 132—140, nehéz sertés 140—146 fillér kilogrammonként élősulyban.

Gyapju. Homokos, vagy gyengébb gyapju 1.40—1.60, középminőségű fésűs vagy szövetyapju 1.60—1.80, jóminőségű szövetyapju 1.70—2, finom szövetyapju 1.90—2.20, gyengébb minőségű báránygyapju 1.40—1.50, középminőségű báránygyapju 1.50—1.70, jobbminőségű báránygyapju 1.60—1.80, finom báránygyapju 2—2.20 pengő kg-kint.

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrcsopiacon az elmúlt hét óta a marhabőr és a borjubőr ára 10 fillérrel drágult. Árak a különféle súlyú bőrként: magyar 1.15—1.20, tarka 1.25—1.30, borjubőr 2.20—2.30, juhőr 0.90—1.10 pengő kg-kint.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—720, rostélyos, vastag hátszín, felső, fehércsénye, gömbölyű felső 230—320, farto, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Borjubőr:** Felszeletelt comb 380—540, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juheomb 180—260, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 280—360, friss comb, tarja, lapocka 250—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 60—120, vese velővel 180—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 212—240, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 240—280, hárj 240—270, zsíros tepertő 260—260, helybeli sertésszár 224—250 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 140—350, ruca 300—800, lud 600—1500 fillér kilogrammonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—350, csirke 280—400, hízott ruca 240—320, sovány 200—240, lud, hízott 250—320, sovány 220—240, ludmáj 400—1000, hudsír és hárj 320—480, ludapróké 160—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 13—14, főzőtojás 11—12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvasgerinc kg. 300—400, óz kg. 800—1000, comb kg. 380—400, nyul, bérben darabonként 550—650, fogoly darabja 180—260 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—600, ponty 240—340, kárász 120—220, compó 240—260 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—60 darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlt 20—20, yoghurt 100—170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg.-os csomagolásban 520—660, főzővaj 380—460, szedett vidéki vaj 400—460, juhvaj 400—400, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 320—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 60—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 60—100, fehérriz, aprószemű bab 50—80, nagyszemű 60—100, szines 56—100, finom árpkása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárzárpa zöldjével csomója 3—20, petrezselyem zöldjével csomója 3—20, zeller, újdonság, zöldjével darabja 2—12, kalarabé zöldjével darabja 2—6, őszifajta kalarabé kilogrammja 14—20, kevert zöldség 50—160, makói vörshagyma kg. 12—16, közönséges vörshagyma 10—14, fokhagyma 50—80 kilogrammja, cékla 12—30, hazai fejeskáposzta, nyári kg. 6—12, kelkáposzta kg. 14—30, vöröskáposzta kg. 20—40, rózsaburonyka kg. 9—14, közönséges kg. 30—36, Ella kg. 7—12, tömör csiperkegomba kg. 300—500, szekfugomba kg. 320—400, fekete retek kg. 10—30, hónapos retek csomója 10—16, savanyítani való uzorka kg. 14—40, salátának való kg. 8—20, ecetes uzorka kg. 120—140, kovászos kg. 40—50, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—2, tölteni való 2—4, főzéstök kg. 6—14, gyalult kg. 20—30, paradicsom, érett kg. 4—8, zöldborsó kg. 30—60, zöld vajbah 40—80, kifejtett kg. 80—120, hüvelyes zöldborsó, kifejtett kg. 200—300, hüvelyes kg. 100—140, zöldtengeri csó darabonként 3—10, sóska kg. 20—40, tisztított paraj kg. 20—40, főzött paradicsom literje 70—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlaka 40—80, közönséges 16—50, nemes fajkorta 50—120, közönséges 20—70, szilva 140—180, gyümölcsös 160—200, szilva magvavaló 40—48, szilva, berzenci 20—30, őszibarack magvavaló 40—240, nem magvavaló 50—200, befőznivaló 40—160, görögdiñnye, faj 6—10, közönséges 4—8, sárca, faj 18—40, közönséges 8—16, esemegetsző 60—100, kevert 40—60, borszö 20—30, nagy, papírhéjú dí 180—240, keményhéjú 140—160, díből 480—640, mogyoró, hazai 360—500, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 700—800, félédes, gulyás 560—600, rózsapaprika 480—560, erős 350—400, kereskedelmi 260—300, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett mák 220—260, házi szappan 144—160, közönséges házi szappan 90—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereknél 5—6, édes nemespaprika kg-kint 4—4.50, félédes paprika kg-kint 3—3.40, rózsapaprika kg-kint 2.20—2.50, másodrendű paprika kg-kint 1—1.30, harmadrendű paprika kg-kint 0.40—0.60 pengő. — **Kalocsán:** Édes nemespaprika kg-kint 3.80—4.10, rózsapaprika kg-kint 2.40—3, másodrendű paprika kg-kint 1.60—2, harmadrendű paprika kg-kint 0.50—1 pengő.

Gyógynövénypiac. Kamillában a külföld csak elsőrendű árut keres, sajnos, azonban ilyen csaknem teljesen hiányzik a piacról. Az orosz kamilla kínálata nyomja erősen az árakat, valamint Amerikából az ellenőrző közegek szigorúsága folytán nagyon sok árut küldtek vissza, ami szintén nyomasztólag hat a piacra. A belföldön elsőrendű áruért 1 pengőt kínálnak a vevők. **Muszlaglevélben** is az orosz áru dominálja a piacot, melyért nagyjából 75 fillért fizetnek. **Borókaanyagokban** az országban lévő készletek már nagyjából kifogytak és a kínálat emelkedő árak mellett talál vevőre. Elsőrendű áruért ma 26 fillért fizetnek kg-kint az állomáson. **Csipkebogyó** iránt a vételkedv klesés 1 pengő 70 fillért fizetnek érte, míg a magja 35 fillér. A **hársfavirág** irányzata gyenge. Annál szilárdabb **hodzavirág**, melynek ára napról-napra emelkedik. Elsőrendű hodzáért jelenleg 1.70—1.80 pengőt fizetnek.

Borpiac. A borpiac teljesen pang. Óborban üzlet főformán egyáltalában nem fordul elő, bár a termelőknél még vannak készletek, amelyeket szívesen áruba bocsátának. Idei termésű must és borok iránt a kereslet gyenge, csak elvétve történnek kőtecs uradalmi tételre 20—28 pengős árakon. Ezek az eladott mennyiségek sem haladják meg tételként az 1000—1500 hektolitert. A szüret csak korai fajtákban kezdődött meg, részint a termést szőlőként értékesítve, részint pedig édes must formájában. Ilyen is, legfeljebb 1—2 vagonos tételként helyenként, minőség szerint fizettek valamivel többet is. Az utolsó hetek esői majdnem az egész ország területén a termést kedvezően befolyásolták. A korai szüretknél 16—20 kősterneburgi fokos mustot mértek.

Szesz és szeszszitalok. Az Országos Szeszértékesítő R-T. végrehajtóbizottsága legutóbbi gyűlésén az összes szeszszegzatoriáknak változatlan jegyzését határozta el. A gyümölcsalínkaüzletben a forgalom kielégítő és törköly-, borseprő- és eperalínka legalább 50 hl. vételnél 453.24, hegyaljai és badacsonyi vidéki törköly legalább 50 hl. vételnél 469.04, szilvapálinka (nyári) vörös, legalább 50 hl. vételnél 527.14, ősz kék szilvapálinka legalább 50 hl. vételnél 616.88. Prémiumos áru legalább 50 hl. vételnél 632.71. Borpárlat 4.30—4.50 pengőn jegyeztetik. Az árak a földében átadva és átvéve hordó nélkül értendők.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 30-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27.70 (27.85), dollár (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül:* csehkorona 16.87 (16.97), szerb dinár 9.98 (10.06), francia frank 22.25 (22.55), lengyel zloty 64.05 (64.35), román leu 3.36 (3.40), olasz lira 29.80 (30.10), spanyol pezeta 84.45 (85.15), osztrák schilling 80.35 (80.71) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 22.90 (23.10), ezüst egykoronás 0.36 (0.40), forintos 1.02 (1.06), ötkoronás 2.— (2.08) pengő darabonként. Szárainy kilogrammja 3780 (3820), szinezüst 95 (97) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket

csak „RATINOL”
svábhogarat, csó-
tányt, rusznit, han-
gyát, „Ruszia” irt-
gyökeresen! Más
álatra, emberre veszély-
telen! Napiárban szállítja

Rational Laboratorium, Budapest, Murányi-n. 36.

ZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I em. 1.
(Rókuszi szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére.
Ezüstsalvarsanoltás.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a
„HANGYA”
vidéki szöveteiben
szerezheti be

★
Tartalékpenzek legelőnyösebben mint
árueleg v. folyószámbeltek a
HANGYA központnál
gyűmölcsz-
tethető!

Eké, ekealkatrészek,

boronák, kapáló-kék, fűkaszálók

marokrakó és kevéköti aratógépek,
lőgereblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, repavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legutányosabban.

Gyűjtsünk előfizetőket
a **VASÁRNAP** számára.

Európa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság. (Igazgató: Schmdék Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12. sz.